

Бугун Ватанчимизнинг мустақиллигини, юртимиз барқарорлиги ва хавфсизлигини ҳимоялаш, аҳолимизнинг тинч ва осуда ҳаётига қарши қаратилган ҳар қандай тажовуз ва ғаразли уришишларнинг олдини олиш ва бартараф этишда — бундай ўта муҳим ва масъулиятли вазифаларни адо этишда миллий Куролли Кучларимизнинг ўрни ва аҳамияти, ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайдиган ҳиссаси ҳақида кўп гапириш мумкин.

Президент Ислам Каримовнинг Тошкент шаҳрида барпо этилган "Ватанга қасамд" ҳайкалининг очилишига бағишланган тантанали маросимдаги нутқидан

Mustaqillik huquq demakdir

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan www.huquq-gazeta.uz

2010-yil 14-yanvar, №02 (679)

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига ва "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида

Қонунчилик палатаси томонидан 2009 йил 12 августда қабул қилинган Сенат томонидан 2009 йил 4 декабрда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 21 декабрда қабул қилинган 161-1-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 1996 йил, 1-сонга илова; 1997 йил, № 2, 65-модда; 1998 йил, №5 - 6, 102-модда, № 9, 181-модда; 1999 йил, № 1, 20-модда, № 5, 112, 124-моддалар, № 9, 229-модда; 2001 йил, № 5, 89-модда, № 9-10, 182-модда; 2002 йил, № 1, 20-модда, № 9, 165-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2005 йил, № 9, 312-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **77-модданинг:**
биринчи қисмидаги **иккинчи жумла** чиқариб ташлансин;
иккинчи қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:
 "Ёшларни меҳнатга тайёрлаш учун умумтаълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хўнаар ўқув юр்தларининг ўқувчиларини уларнинг соғлиғига ҳамда маънавий ва ахлоқий камол топишига зиён етказмайдиган, таълим олиш жараёнини бузмайдиган энгил ишни ўқишдан бўш вақтида бажариши учун - улар ўн беш ёшга тўлганидан кейин ота-онасидан бирининг ёки ота-онасининг ўринини босувчи шахслардан бирининг ёзма розилиғи билан ишга қабул қилишга йўл қўйилади";
 2) **80-модда биринчи қисмининг бешинчи хатбошиси** "ўрта махсус" деган сўзлардан кейин "касб-хўнаар" деган сўзлар билан тўлдирилсин;
 3) **103-модда иккинчи қисмининг 4-бандидаги** "ўрта махсус" ва "ўрта махсус ўқув юр்தларини, хўнаар-техника билим юр்தларини" деган сўзлар тегишинча "ўрта махсус, касб-хўнаар" ва "ўрта махсус, касб-хўнаар ўқув юр்தларини" деган сўзлар билан алмаштирилсин;
 4) **107-модданинг тўртинчи қисми** "ўрта махсус" деган сўзлардан кейин "касб-хўнаар" деган сўзлар билан тўлдирилсин;
 5) **143-модда:**
учинчи қисмининг еттинчи хатбошисидаги "хўнаар-техника билим юр்தларида, олий ва ўрта махсус" деган сўзлар "олий ва ўрта махсус" деган сўзлар билан алмаштирилсин;
тўртинчи қисмидаги "хўнаар-техника билим юр்தлари, олий ва ўрта махсус" деган сўзлар "олий ва ўрта

махсус, касб-хўнаар" деган сўзлар билан алмаштирилсин;
 6) **149-модданинг тўртинчи хатбошисидаги** "253" рақами чиқариб ташлансин;
 7) **242-модданинг биринчи қисмидаги** (таътил даврида ишлаётган ўн тўртдан ўн олти ёшгача бўлган ўқувчилар)" деган сўзлар чиқариб ташлансин;
 8) **252-модданинг:**
биринчи қисмидаги "XI (XII) синфда" ва "IX синфда эса саккиз иш кунидан кам бўлмаган" деган сўзлар чиқариб ташлансин;
иккинчи қисми чиқариб ташлансин;
 9) **253-модда** чиқариб ташлансин;
 10) **254-модданинг:**
номидаги "ва ўрта махсус" деган сўзлар чиқариб ташлансин;
матидаги "ўрта махсус ўқув юр்தларига кириш учун эса, камида ўн календарь кун" деган сўзлар чиқариб ташлансин;
 11) **255-модданинг номи ва матни** "ўрта махсус" деган сўзлардан кейин "касб-хўнаар" деган сўзлар билан тўлдирилсин;
 12) **257-модданинг биринчи қисмидаги** "ва ўрта махсус" деган сўзлар чиқариб ташлансин.
2-модда. Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 7 январда қабул қилинган **"Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"**ги УРҚ-139-сонли Қонуни (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг Ахборотномаси, 2008 йил, № 1, 1-модда) **20-моддасига** қуйидаги ўзгартишлар киритилсин:
учинчи қисм чиқариб ташлансин;
тўртинчи ва бешинчи қисмлар тегишинча **учинчи ва тўртинчи қисмлар** деб ҳисоблансин;
учинчи қисм қуйидаги тахрирда баён этилсин:
 "Болаларни меҳнатга тайёрлаш учун умумтаълим мактаблари, ўрта махсус, касб-хўнаар ўқув юр்தларининг ўқувчиларини уларнинг соғлиғига ҳамда маънавий ва ахлоқий камол топишига зиён етказмайдиган, таълим олиш жараёнини бузмайдиган энгил ишни ўқишдан бўш вақтида бажариши учун - улар ўн беш ёшга тўлганидан кейин ота-онасидан бирининг ёки ота-онасининг ўринини босувчи шахслардан бирининг ёзма розилиғи билан ишга қабул қилишга йўл қўйилади".
3-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан қучга киради.

Шўхрат УЗАКОВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари-
Республика Ҳарбий прокурори, генерал майор

ВАТАН ҲИМОЯСИ ШАРАФЛИ БУРЧ

Истиқдолга эришганимиздан кейин ўтган тарихан қисқа даврга назар ташласак, Ўзбекистон Республикаси Президенти, Куролли Кучлар Олий Бош Қўмондонни Ислам Каримов раҳнамолигида ва бевосита ташаббуслари билан турли соҳаларда босқичма босқич амалга оширилаётган ислоҳотлар мамлакатимизнинг тараққиёт йўлини белгилаб бераётганини кўрамыз. Бутун юртимизда эркин ва обод ҳаёт, демократик давлат ва фуқаролик жамияти қуриш, халқимиз турмушини ҳеч қимдан кам бўлмайдиган даражага кўтариш, жаҳон майдонида муносиб нуфузли ўрин эгаллаш йўлида қўлга киритган, халқро ҳамжамият тан оладиган ютуқларимиз ҳақида мамнуният билан гапиришга ҳақлимиз. Чунки, мустақил Ўзбекистон давлатининг дунё харитасидан ўрин эгаллаганига унча кўп вақт ўтмаган бўлса-да, бу давр ичида демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этиш йўлида дадил қаламлар қўйилди. Ҳозирги кунда мустақилликни мустаҳкамлаш, давлат ва жамиятни демократлаштириш ҳамда эркинлаштириш борасида Ўзбекистон эришган улкан муваффақиятларни тараққий этган кўпчилик давлатлар ҳам эътироф этмоқда.

Маълумки, 1992 йилнинг 14 январда республика Олий Кенгашининг "Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган ҳарбий қисмлар ва ҳарбий ўқув муассасалари тўғрисида"ги қарори тарихий аҳамиятга эга воқеа бўлди. Бунга кўра, мамлакатимиз ҳудудидаги ҳарбий тузилмалар республика таъсирини олинди. 1993 йилнинг 23 декабрда Олий Кенгашнинг навбатдаги қарори, 1993 йил 29 декабрдаги Ўзбекистон Республикасининг Қонунига биноан 14 январь юртимизда "Ватан ҳимоячилари кўни" деб эълон қилинди.

Шу тариқа Ватан ҳимоячилари кўни овоз ва эркин халқимизнинг янги, муқаддас бир байрами сифатида нишонланиб, йилдан йилга одамларимизнинг кўнглидан,

ички дунёсидан чуқур жой олиб бормоқда.

Ўзбекистонда мамлакатимиз хавфсизлиги ва барқарорлиги, сарҳадларимиз дахисизлигини ишончли ҳимоя қилиш борасидаги тактик ва стратегик вазифаларни самарали ҳал этишга қодир бўлган, ихчам, тезкор, замонавий қурол-яроқ ва ҳарбий техника билан таъминланган профессионал асосда миллий армиямизни барпо этиш бўйича қўламини ва моҳиятини кўра ҳақиқатан ҳам улкан ишлар тизимли равишда ва босқичма-босқич амалга оширилганини алоҳида таъкидлаш керак.

Марказий Осиё минтақасидаги ҳарбий - сиёсий вазият Афғонистонда 30 йилдан буён давом этиб келаётган уруш, террорчилик ва экстремистик ҳаракатларнинг сўнгги пайтада фаоллашгани, нар-копрессиянинг қўламини тобора кенгайтиб бораётгани сабабли ҳамон эскилинигича қолаётгани, бугун ҳеч қимга сир эмас.

Дунёнинг турли минтақаларида давом этаётган маҳаллий урушлар, ҳарбий қарама-қаршилик ва жоғролар, террорчилик хужура-ри халқро хавфсизликка таҳдид солмоқда.

Олий Бош Қўмондонимиз Куролли Кучларимизнинг 17 йиллик байрамига бағишланган муножабатда миллий армиямиз салоҳияти ва куч-қудратини янада юксалтириш борасида муҳим аҳамият касб этадиган, вазифаларни белгилаб бердилар. Шулардан бири ҳарбий хизматчиларнинг маънавий-руҳий, сиёсий тайёргарлигини янада такомиллаштириш, барча бўлиндаги командирларнинг фаолияти офицерлар, сержантлар ва аскарларда юксак маънавий ва ахлоқий фазилатларни тарбиялаш, фаол ҳаётий позиция ҳамда ватанпарварлик, мамлакат тақдири учун масъулият ҳисси билан яшаш, юртимиз мустақиллиги ва хавфсизлигини мустаҳкамлаш туйғусини янада кучайтиришга қаратилиши лозимлиги таъкидланган.

Бугунги глобаллашув жараёни-

ри, дунёда турли гоивий-мафкуравий хуружлар авж олаётгани халқимиз маънавиятини асраш ва юксалтириш, айнқиса ёш авлод онги ва қалбига ватанпарварлик, мустақиллик гоиларини чуқур сингдиришни тақозо этмоқда. Бунда мамлакатимиз мустақил тараққиёт йўлининг ҳуқуқий асоси бўлган асосий қонунимизни, унинг аҳамиятини кенг тарғиб қилиш, таъсирчан воситалар орқали ёшлар тафаккурига чуқур сингдириш муҳим ўрин тутди. Зотан, ёшлар нафақат конституциявий ҳуқуқларини, балки бурч ва масъулиятини ҳам чуқур англаш лозим.

Буларнинг барчаси ва биринчи навбатда, мамлакатни модернизация қилиш, демократик янгилаш бўйича биз танлаган стратегия армиямизни ислоҳ қилишни изчил давом эттириш, уни замонавий қурол-яроқ ва техника билан таъминлаш, қўшинларнинг жанговар ва сиёсий тайёргарлиги самарадорлигини ошириш, бир сўз билан айтганда, Куролли Кучларимизнинг салоҳияти ва куч-қудратини юксалтиришга эътиборни янада кучайтиришни тақозо этади.

Армияни ислоҳ қилишининг ҳар томонлама пухта ўйланган дастурига мувофиқ мамлакатимиз хавфсизлигига қарши қаратилган ташқи ва ички таҳдид ҳамда хатарларни чуқур ўрганиш асосида Куролли Кучларни яратиш ва бошқаришнинг мутлақо янги тизими шакллантирилди. Ҳарбий округлар, чегара ҳудудларининг тузилиши, ҳарбий операциялар олиб бориладиган энг муҳим йўналишларда жанговар қўшин гуруҳларининг ташкил этилиши, ўз таркибидан энг муҳим ҳарбий тузилмаларни бирлаштирган Куролли Кучлар Бирлашган штабининг шакллантирилиши мамлакатимизда ягона мақсад ва вазифалар негизида узвий боғланган ишончли мудофая тизимини яратиш имконини берди.

Куролли Кучларимиз сафини тўлдирish тартиби изчил ва босқичма-босқич такомиллаштирилди.

(Давоми 2-бетда)

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2009 йил 24 декабрь № УРҚ — 239

(Давоми. Бошланғичи 1-бедла)
Президентимиз, томонидан 2008 йил 20 ноябрь кунин "Фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўташ шарт-шароитларини тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони билан, қўшинларнинг жанговар ва ижтимоий-сиёсий ҳамда сафарбарлик жиҳатдан тайёргарлигини тақомиллаштиришга қаратилган ишлар янада жадаллаштирилиб, муддатли ҳарбий хизмат бир йилгача қисқартирилди. Сафарбарлик - чақирув резерв хизмати жорий этилди, шартнома асосида хизмат қилишга ўтиш деярли аяқланди, 2009 йил январдан бошлаб муддатли ҳарбий хизматта чақирув бир йилда бир марта амалга оширилган бўлди. Бундай чора-тадбир-

бий қисм ва бўлинмаларда соғлом маънавий-ахлоқий муҳитни, ҳарбий тартиб-интизомни сақлашнинг чиндан ҳам муҳим негизини ташкил қилмоқда.

Офицерлар ва аскарлар таркиби ўртасида нафақат боғловчи бўгин, балки том маънода армиямизнинг таянч устунни, офицерларнинг ишончли ёрдамчилари бўлмиш сержантларнинг профессионал тайёргарлик даражасини янада оширишга катта эътибор қаратилмоқда.

Юртбошимиз раҳбарлигида ҳарбий таълим соҳасида ҳам олиб борилган изчил ислоҳотлар ўз самарасини бериб, ҳарбий билим юртимизда замонавий ўқув базалари яратилди. Бугунги кунда замонавий жиҳозланган махсус сержантлар мактабларида таълим олган сержантлар бутун аскарлар таркиби

ишга ҳаётини, мамлакатимизнинг демократик ҳуқуқий давлат, фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлидан изчил боришни таъминлашнинг ишончли кафолатига айланди.

Муҳим ўзгаришлардан бири шахсий таркиб билан тарбиявий ишларни юритишнинг ўзига хос жиҳатларига - уларнинг умуминсоний ва миллий қадриятлар, миллий урф-одатлар руҳида камол топишларига, уларнинг миллий ғоя, миллий мустақиллик мафкурасига таянган ҳолда ҳуқуқий маданияти ва саводхонлигини оширишга улкан эътибор қаратилганидир.

Юқорида санаб ўтилган суд - ҳуқуқ соҳасида ва Куролли Кучларда амалга оширилаётган ислоҳотларнинг барчаси ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, шу жумладан Ҳарбий прокуратура органлари

ВАТАН ҲИМОЯСИ ШАРАФЛИ БУРЧ

ларнинг барчаси Куролли Кучларимизнинг жанговар куч ва имкониятларини сезиларли даражада ошириб, бутун армиямизнинг қиёфасини тубдан ўзгартирди. Куролли Кучларимизда олиб борилаётган ислоҳотларнинг энг муҳим амалий натижаси, ҳеч шубҳасиз, армиядаги ахлоқий-руҳий, маънавий муҳитнинг бутунлай янгиланганида аяқол намоеъ бўлмоқда. Ҳарбий жамоаларда ҳарбий-хизматчилар ўртасидаги муносабатлар ва энг асосийси, жамиятимизда армияга ва ҳарбий хизматга нисбатан ёндашув ва қарашлар бутунлай ўзгариб. Энг муҳими, аҳолимиз, биринчи навбатда ёшларимиз ўртасида ҳарбий хизматнинг обрў-эътибори юксак даражага кўтарилди. Эндликда Куролли Кучлар сафида хизмат қилиш Ўзбекистон фуқароси учун наинки конституциявий бурч, айни чоғда мамлакатимиздаги энг нуфузли касблардан бирига айланди.

Шу йиллар мобайнида сержант ва офицер кадрларни профессионал асосда тайёрлаш тизимини тақомиллаштириш борасида кўп ишлар қилинди. Бугунги кунда сержантларнинг қарийб учдан икки қисми замонавий ўқув базасига эга бўлган, салоҳияти тобора ортиб бораётган сержантлар тайёрлаш мактабларида таълим олганини қайд этиш лозим. Куролли Кучларимизда хизмат қилаётган сержантларимиз шахсий таркибининг юксак жанговар ва сиёсий тайёргарлигини таъминлаш, ҳар-

учун энг яқин кичик командирлар бўлиш билан бирга, улар ҳар бир аскарга бамисоли акадек ғамхўрлик кўрсатиб, ҳарбий жамоаларда соғлом ахлоқий-руҳий ва маънавий муҳитни таъминлашнинг муҳим омилли бўлиб хизмат қилмоқда.

Ҳарбий тайёргарлик самарадорлигини ошириш энг муҳим вазифалардан бўлиб қолмоқда, ҳарбий маҳорат сирларини ўрганиш ва чуқур ўлаштириш ҳар қайси ҳарбий хизматчи - оддий аскардан бошлаб юқори кўмондон учун ҳам - доимий, асосий вазифа ва мақсад бўлиб қолмоқда. Бу борда сержантлар мактаблари, ҳарбий билим юртлири, қўшилма ва қисмларни замонавий тренажёрлар, реал жанговар вазиятларга имкон қалар тўла мослаштириш таъминлайдиган полигон ускуналари билан жиҳозлашга алоҳида аҳамият берилиб келинмоқда. Бунда тренажёрлар, ахборот - коммуникация технологиялари, моделлаштириш ва стимуляция услубларига асосланган замонавий техник таълим воситаларини ҳозирги вазиятда ўта мураккаб вазифаларни ҳал этиш ва армиямизнинг жанговар қобилиятини оширишга қолдир бўлган амалий ва самарали курол сифатида қабул қилинмоқда.

Ҳарбий курилиш соҳасида жаҳонда энг замонавий тажрибаларни ўзида мужассам этган ва айни вақтда миллий анъаналарни кўз қорачиқдек асраб-авайлаб келаётган армиямиз - Ватан хавфсизлиги, ҳалқимизнинг тинч меҳнати ва осой-

ходимлари зиммасига ҳам қатор вазифаларни юклатмоқда.

Мустақиллигимизнинг ўтган даврида Республика ҳарбий прокуратураси органлари томонидан амалга оширилган амалий ишлар натижасида, кейинги йилларда Куролли Кучларда ҳарбий интизом мустақамлашишига эришиш билан бир қаторда ҳарбий хизмат ўтаётган ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқий маданияти даражасини янада юксалтириш, уларнинг ҳуқуқий тарбияси юзасидан қатор ишлар амалга оширилиб, Куролли Кучларда қонуни устуворлигини таъминлашга эришилмоқда.

Республика Ҳарбий прокуратураси органлари томонидан Куролли Кучларда ҳарбий хизмат ўтаётган ҳарбий хизматчилар ва хизматчи фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, уларни қонунига ҳурмат руҳида тарбиялаш ва ўз фаолиятига ошқоралик бериш борасида доимий равишда қонунийлик тарбияси тадбирлари амалга ошириб келинмоқда. Бунда асосан ҳарбий хизматчиларнинг ҳаёти ва соғлигини муҳофаза қилишга ҳамда уларнинг ижтимоий ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялашга оид қонуларнинг мазмуноҳиятини тушунтириш ва улар ижросини таъминлашишига эришиш, жанговар шайлик ва ҳарбий мулкни асраб-авайлашни таъминлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Худуддаги жинойтчилик ва

қонунийлик аҳволи ҳамда ҳарбий қисмларнинг алоҳида хуеуниятларига ҳисобга олинган ҳолда, ҳарбий қисм ва кўмондонликлар, ҳуқуқий ҳимоя қилувчи органлар билан ҳамкорликда режалар тузиш ва улар асосида тадбирлар ўтказиш йўлга қўйилган.

Юртбошимиз ташаббуси билан юртимизни кўркам ва обод қилиш, ривожини юксалтиришга бағишланган ҳар бир йил номлари белгилиб, уларнинг барчаси юзасидан дастурлар ишлаб чиқишиши ва уларнинг ижрога қаратилиши анъанана айланган. 2010 йил ҳам ўзидан олдинги йилларнинг бевосита давомчиси сифатида "Баркамол авлод йили" деб эълон қилинди ва уларнинг замирида мамлакатимизда инсон манфаатларини таъминлаш, фуқаролар ўртасида меҳр-оқибат ва ўзаро тотувлик муҳитини янада мустақамлаш, ёрдамга муҳтож ҳар бир инсоннинг жамият ва давлат эътиборидан четда қолмаслигига эришиш, баркамол авлодни вояга етказиш, уларнинг таълим ва тарбиясига ғамхўрлик қилиш, юрт равнақи йўлида филокорона меҳнат қилаётган инсонларни улуғлаш, ҳалқимизнинг азалий фазилат ва қадриятларини ривожлантириш каби хайри мақсадлар мужассамдир.

Юртбошимиз 2010 йил билан Ўзбекистон ҳалқига янги йил табририда "... Бизнинг ўз олдимизга қўйган энг улғу мақсадимиз бўлмиш келажаги буюк давлат ва

эркин жамият қуриш жараёни, лўнда қилиб айтганда тараққий топган ва фаровон яшаётган давлатлар қаторига чиқиш вазифаси, табиийки йиллар, балки ўн йилларни талқин қилади. Ва бу мақсад йўлида барчамизни белимизни қаттиқ боғлаб, қатъият ва фидоийлик билан, астойдил меҳнат қилишга ундайди. Айни пайтда барчамиз яхши англаймизки, бундай эзгу орзу ниятларимизни амалга ошириш кўп жиҳатдан бутун унб-ўсиб келаётган, бизнинг давомчимиз, суянчимиз ва таянчимиз бўлган ёш авлоднинг зиммаси ва масъулиятига тушади", деб ташкиллаган.

Демак, биз ҳуқуқшунослар баркамол авлодни - ёшларимизни тарбиялашда уларнинг умуминсоний ва миллий қадриятлар, миллий урф - одатлар руҳида камол топишларига, уларнинг миллий ғоя, миллий мустақиллик мафкурасига таянган ҳолда ҳуқуқий маданият ва саводхонлигини оширишга бор кучимизни сарфлашимиз керак.

Шу фурсатдан фойдаланиб, бутун ҳалқимизни, Ватан ҳимоячиси тарихи кўни ва Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари ташкил этилганнинг 18 йиллиги билан Республика ҳарбий прокуратураси жамоаси номидан чин қалбимдан самимий табриклияман. Барчангизга мустақам соғлиқ, она - Ватаннинг равнақи йўлидаги хизмат фаолиятингизда янги муваффақиятлар, гайрат - шижоат, бахт ва омад тилайман.

Истиқлолнинг дастлабки кунларидан бошлаб ҳалқимиз белгилаб олган барча юксак режа ҳамда вазифалар фарзандларимизни жисмоний ва маънавий жиҳатдан ўстириш, дунёда ҳеч кимдан кам бўлмайдиган авлодни тарбиялашдан иборат. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлар Олий Бош кўмондонини - Республика Президенти Ислам Каримов 2010 йили юртимизда "Баркамол авлод

хусусан, Андижон гарнизонида ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, Андижон ҳарбий прокуратураси ва Андижон гарнизон кўмондонлиги билан ҳамкорликда бир қатор тадбирлар режаси тузилди. Мазкур режага асосан, Юртбошимизнинг тантанали маросимида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифаларни бажариш бўйича ҳарбий прокуратура назорат худуддаги ҳарбий муассаса ва қисмларда қўшинларнинг жанговар ва ижтимоий-сиёсий ҳамда сафарбарлик жиҳатдан тайёргарлигини тақомиллаштиришга қаратилган "Фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўташ шарт-шароитларини тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони 2008 йил 20 ноябрь кунин қабул қилинди.

Мазкур Фармонга асосан фуқароларни муддатли ҳарбий хизматга йилга икки марта чақирдишдан иборат совет тизимидан қолган ва муддатли ҳарбий хизматчиларга ҳарбий мутахассислик сирларини ўрганишга қийинчилик туғдирадиган одатта барҳам берилиб, юртимизда 2009 йилдан бошлаб фуқароларни Куролли Кучлар таркибига муддатли ҳарбий хизматга йилга бир марта февраль ва март ойларида чақирдиш ва белгиланган муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган фуқароларни захиргага март ва апрель ойларида бўшатиш тартиби жорий қилинди.

Мамлакатимиз иқтисодиёти ривожланиб, устувор мақсадларимиз йўлида дадил одимлар ташляяшимиз. Бунда ўз-ўзидан миллий армиямиз янада шаклланиб, ҳарбий хизматчиларимизнинг ижтимоий ҳимояси

янада кучайиб бормоқда. Бобокалонимиз Амур Темур бежизга "Бой мамлакатнинг аскарни бақувват бўлур, аскарни бақувват мамлакат бой бўлур" деганга, ахир, Куролли Кучларимиздаги ислоҳотларнинг муҳим бир йўналишини миллий армиямизнинг жанговар қудрати ва маҳоратини юксалтиришдан куч-армия сафарларида инсонларга, уларнинг ижтимоий ҳимоясига қаратилгани ўз самарасини бермоқда. Президентимиз таъкидлаганларидек, арийяни том маънода армия қиладиган, ҳар қандай мураккаб вазият ва синовлардан ёруғ юз билан чиқишга асос бўладиган, унинг жанговар қудрати ва ҳарбий маҳоратини юксалтирадиган куч армия сафарларида хизмат қилаётган инсонлардир. Шу маънода олиб қарайдиган бўлсак, ҳарбий соҳадagi ислоҳотлар, аввало шу заминда туғулиб ўсган, вояга етган ватанпарвар инсонларга эътибор, уларнинг ақсарияти армия сафарларида хизмат қилаётган, юрт ҳимоясини ўзига касб деб билган ҳарбийларимизни янада кенгроқ ижтимоий ҳимоялаш, уларга турли имтиёзлар яратишга қаратилмоқда.

Баркамол авлодни вояга етказиш, мамлакат мулоффа салоҳиятини юксалтириш каби муштарак мақсадларни ҳаётга татбиқ этишда Андижон гарнизони худудидagi ҳарбий қисм ва муассасаларда ҳамкорликда ишлар давом этади. Зеро, юрт тинчлиги, ватан равнақини таъминлашга ҳисса қўлиш ҳар бир фуқаро учун муқаддас бурч, катта шараф ва масъулиятдир.

А.ЗИЯВИТДИНОВ,
Андижон ҳарбий прокуроори,
адлия подполковниги

ТИНЧЛИГИМИЗНИНГ ИШОНЧЛИ КАФОЛАТИ

йили", деб эълон қилганини бежиз эмас.

Ёшларимизнинг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш бугунги кунда миллий тараққийнинг асосий шартини ва мезонига айланмоқда. Баркамол авлод йили давлат дастурига ёш оилаларга ғамхўрлик қилишни кучайтириш, уларнинг ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоясини таъминлаш, жисмонан соғлом ва ҳар томонлама камол топган ёш авлодни тарбиялашга катта эътибор қаратилган. Дарҳақиқат, ҳозирги кунда Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучларнинг асосий қисминини шартнома асосида хизмат қилаётган ҳарбий хизматчилар, яъни ёшлар ташкил этиди.

Ёшларни ватанга муҳаббат, миллий ва умумбашарий қадриятларга салоҳат руҳида тарбиялаш борасида Куролли Кучларда,

тарғибот тадбирлари ўтказилмоқда.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2006 йилнинг 14 январдаги қарори билан таъкидланган "Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ҳарбий хизматини ўташ тартиби тўғрисида"ги Низом алоҳида аҳамиятга эга. Ана шу муҳим ҳужжатнинг айнан ватан ҳимоячилари кунинда имзоланишида ҳам ўзига хос рамзий маъно бор. Аниқроқ қилиб айтганда, бу мардик касбинини таллаган, ҳарбий хизматини ватан ва ҳалқ олдидаги муқаддас бурчи деб санайдиган юрт ҳимоячилари доимо давлатимиз эътиборида эканлигидан далолатдир.

Фуқароларнинг Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучларида муддатли ҳарбий хизматни ўташ шарт-шароитларини,

Тинчлик ва осойишталик бор жойда орзу-умидлар гуллайди, мақсадлар улғувор эртанги кунга ишонч собит бўлади. Халқимизнинг "Ватанинг тинч, сен тинч", деган содда, лекин пурмаъно мақолида ҳам тинчликнинг нечоғлик бебаҳо эканлиги акс этган.

Албатта, ҳар бир мамлакатнинг тинчлигини, осудалигини асраш ва уни ҳимоя қилиш энг масъулиятли вазифа бўлиб келган. Бу шарафли иш Куролли Кучлар зиммасидадир. Муносиб кадрлар эса миллий армиямизнинг эртанги кунини белгилайди. Жануби-ғарбий алоҳида ҳарбий округ ҳарбий прокуратури, адлия полковниги Анвар КЕНЖАЕВ билан суҳбатимиз шу мавзуда кечди.

— Анвар Ҳайдарович, ҳарбий соҳада фаолият кўрсатиш бугун аксарият ёшларимизнинг орзусидир. Бунинг муддати ҳарбий хизматга ёшлар талоғи орқали қабул қилинаётганлиги ҳам тасдиқлаб турибди. Ҳарбий хизматни муваффақиятли ўтаб келган йиғиларнинг маҳалла-қўйда ҳам обрўси баланд. Бунинг сабаби нимада, деб ўйлайсиз?

— Дарҳақиқат, ҳарбийлик бугунги кунда йиғилар учун энг муносиб касбага айланди. Эр киши учун ўз Ватанини, халқини, оиласини ҳимоя қилишдан зиёда мардондор иш йўқ, бу шарафли ва ўта масъулиятли вазифани зиммага олиш учун ҳам жасорат керак, деб ўйлайман. Мамлакатимизда Ватан ҳимоячилари кунининг 18 йиллиги кенг нишонланмоқда. Куролли Кучларимизнинг жанговар салоҳиятини кескин ошириш, армиямизда соғлом муҳитни қарор топтириш, ҳарбий хизматчиларнинг профессионал тайёргарлик даражасини юксалтириш, армия сафларини бугунги кун талабларига тўлиқ жавоб бера оладиган, замонавий фикрлаш қобилиятига эга бўлган кадрлар билан тўлдириб бориш ҳарбий ислохотларнинг негизини ташкил этади ва зиммамизга юксак вазифалар юклайди. Бу борада олиб борилаётган ички ислохотлар тўғрисида эл орасида ҳарбий хизматчиларнинг нуфузи ортиб бормоқда. Шунингдек, Ватан ҳимоячилари зиммасидаги масъулият ҳам, уларга бўлган талаб ҳам ортмоқдаки, бу ҳарбий бўлишини орзу қилган ёшлар ўз устида тинмай ишлашлари, изланишлари зарурлигини кўрсатиб турибди. Улар бундай масъулиятли вазифанинг улдасидан чиқадилар. Чунки бугун Ўзбекистон ҳарбийлари деганда, кўз олдимизга нафақат, жисмонан бақувват, балки энг замонавий ҳарбий техника ва технологияларнинг сир-асрорларини пухта эгаллаган, юксак ақл-заковати, интеллектуал салоҳияти, мустақкам иродаси, халқига чексиз садоқати билан ажралиб турадиган марду майдонлар келди.

— Куролли Кучларда қонунийликни мустаҳкамлаш, ҳарбий хизматчиларга ҳамада фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш борасида округ ҳарбий прокуратурасида қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Миллий армиямизнинг ҳарбий салоҳияти, жанговар қудрати ва тайёргарлик даражасини ўстиришда кадрлар масаласи муҳим аҳамият касб этади. Шу боисдан ҳам округ ҳарбий прокуратураси ходимлари қонунлар ижросини таъминлаш билан бир қаторда, ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий ва сиёсий жиҳатдан етук бўлиши ҳамда қақриув мавсумида ўтказилаётган танловларга ҳолис ва адолатли ёрдамлаштишига жиддий эътибор қаратмоқдалар.

Айниқса, шартнома асосидаги ҳарбий хизматга ҳар томонлама етук, чиниққан, мард ва фидойи ёшларнинг саралаб олиниши, шунингдек, қақриққача ёшларни тайёрлаш, муддатли ҳарбий хизматга қақриув мавсумида қонунийликни таъминлашига жиддий аҳамият берилмоқда. Чунки фаол ва пухта тайёрланган, танловдан муваффақиятли ўтган кадрлар миллий армиямизнинг эртанги кунини белгилашини унутишга ҳаққимиз йўқ.

14 январь —
Ватан ҳимоячилари кун

ҲАРБИЙ ХИЗМАТ: МАСЪУЛИЯТ ВА ШАРАФ

Зиммамизда турган муҳим вазифалардан бири — нафақат ҳарбий хизматчиларнинг, балки боччага қатнайидиган жажжи болакайдан тортиб, мактаб ўқувчилари, академик лицей ва коллежаларда таҳсил олаётган талабаларнинг ҳам ҳуқуқий онгини ошириш, ҳуқуқий маданияти ва интеллектуал салоҳиятини юксалтиришдир. Давр бугунги ҳарбий хизматчидан дунёда ва атрофда бўлаётган воқеа-ҳодисалардан хабардоргина бўлиб қолмай, унга муносабатини ҳам билдири олиши, ўз фикрига эга бўлиши, шунингдек, воқеликка ўзини дахлдор деб ҳис этишини талаб этмоқда. Шунинг учун қонунчилик тарғиботи билан биргаликда миктақамизда содир бўлаётган воқеа-ҳодисалар, уларнинг қайси йўналишда ривожланиб бораётганини инобатга олиб, хавфсизлигимизга раҳна солиши мумкин бўлган хатар ва таҳдидларни англаб олишларига қўмаклашиш мақсадида сиёсий ўқувлар, савол-жавоб кечалари ташкил этилмоқда.

Ҳарбий прокуратуранинг фаолияти фақат ҳарбийлар билан боғлиқ эмас. Жамият ҳаётида ҳам ўзинга хос ролимиз бор. Мактабгача тарбия муассасалари, мактабларда ва маҳаллаларда бўлаемиз. Ҳарбий хизматга қақрилаётганларнинг тайёргарлик даражасидан келиб чиқиб, уларни турли спорт тўғарақларига жалб этаемиз, ҳарбий ватанпарварлик мавзусида учрашувлар, давра суҳбатлари ўтказаямиз. Бундай талбирларимиз ўз самарасини берапти. Биргина мисол. Яқинда қаратъ бўйича 6-жаҳон чемпионати ўтказилди. Унда 40 та давлатдан 85 та клуб вакиллари иштирок этишди. Мазкур чемпионатда мамлакатимиз спортчилари 6 та олтин, 2 та кумуш ва 1 та бронза медалини қўлга киритиб, фахрли биринчи ўринни эгалладилар. Улар орасида Ўзбекистон Республикаси Миллий қаратъ федерацияси Қашқадарё вилояти қаратъ федерациясида машғулот ўтказган 3 нафар шогирдимиз борлигидан фахрланамиз. Улар 2 та олтин ва 1 та бронза медални қўлга киритиб, республикамиз қаратъчилари муваффақияти-

га муносиб улуш қўшидилар. Бундан қалбларимиз фахр ва гурурга тўлди.

— Ҳарбий хизматчиларга яратилаётган шарт-шароитлар, шунингдек, бу йўналишда округ ҳарбий прокуратураси олиб бораётган ишлар ҳусусида тўхтайсизми?

— Тараққийимизда белгиланган беш асосий тамойилдан бири — кучли ижтимоий сиёсатдир. Барча ислохотлар мамлакатимизда инсон манфаатларига йўналтирилган. Ҳарбий хизматчиларнинг ижтимоий муҳофазасига давлатимиз доимий равишда эътибор қаратмоқда. Юртовшимиз томонидан жорий йилнинг "Баркамол авлод йили" деб эълон қилинган эса бу борадаги ишларга янада кенгрок эътибор қаратилишини белгиласиз. Президентимиз таъбири билан айтганда, "...ҳозирги мураккаб ва таҳликали даврда ҳар томонлама яхши тайёрланган, етарли даражада таъминланган ва ижтимоий ҳимояланган, қудратли Куролли Кучларгина хавфсизлик ва барқарорликнинг, чегараларимиз дахлсизлигини ва мамлакатимиз ҳудудий ахлитлигининг, бир сўз билан айтганда, халқимиз тинч ва осойишта ҳаётининг мустақкам таянчи ва ишончли қафолати бўла олади".

Округ ҳарбий прокуратураси назорати остидаги ҳарбий қисм ва муассасаларда ижтимоий ҳимояга

қаратилган қонунлар ва қарорлар ижроси таъминлашига жиддий эътибор қаратилмоқда. Ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оиласига яратилаётган моддий, ижтимоий-маиший шароитлар, кўрсатилаётган тиббий хизмат сифати янада яхшилланиши назорат қилиниб, бу борада қонунбузилишлар аниқланса, ўз вақтида тегишли чоралар кўрилмоқда.

Албатта, ҳарбий хизматни "тақдирим" деб билганлар шарт-шаро-

итлиги, сарҳалларимиз дахлсизлиги йўлида садоқат билан хизмат қилаётган инсонлар шарафланади. Ҳаммасидан ҳам байрам муносабати билан муҳтарам Президентимиз, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Олий Бош Қўмондон Ислам Каримов томонидан Ватан ҳимоячиларига табрик йўлангани тизимда фаолият юритиб келаётган катта-ю кичик хизматчиларни бирдай қувонтирди. Ҳар сатрида самимият, оталарча меҳр-муҳаббат руҳи сезилиб турган табрик ўз ҳаётини овоз юрт мулофасига бахш этган барча инсонлар қалбини тўлқинлантириб юборди.

Ватан ҳимоячилари кунини байрам қилиш бугун ҳаётимиздаги энг шарафли воқеалардан бирига айланиб қолди. Бу байрамнинг маъно, маъно-моҳияти худди Мустақиллик байрамидай улғув ва юқори бўлиб, у нафақат ҳарбий хизматчиларга, аини чоғда бутун халқимизга ҳам бирдек тааллуқлидир. Демакки, Ватан ҳимоячилари кунини — чин маънода умумхалқ байрами.

Ватан дегани, қаерда бўлмасин, шубҳасиз, сувоқли гўша, бетакрор маскан, уни қўшиққа солиб қуйлаш, садоқат изҳор қилиш мумкин. Аммо муҳими бу эмас, муҳими, уни ҳимоя қилиш керак. Турфа хил хуружлардан, ёмон ниятлардан, бало-қазолардан омон асрамоқ зарур. Ватанни ҳимоя қилиш дегани, энг аввало, чегараларимизнинг дахлсизлиги, побонларимизнинг хушёрлиги, ҳимоя қудратимизнинг даражаси,

ёшларимиз қалбиди бу туйғу нечоғли чуқур илдиз отганилиги билан боғлиқ. Аммо буларнинг ўзи камлик қилади. Ватанни ҳар кўнгилда, ҳар оиллада, ҳар маҳаллада, сўз ва амалларимизда, урф ва одатларимизда, орзу-ниятларимизда ҳимоя қилмоғимиз даркор. Ватанни асраб-авайлаш унинг манфаатларини эъозлашдан бошланади. Шу маънода оддий ишчи ёки талаба, муҳандис ёки шифокор ҳам, ҳеч муволағасиз, Ватан ҳимоячисидир. Негаки, Ватаннинг ҳар қарич ерини, ҳар томчи сувини, ҳар ноёб гиёҳини, осори-атиқаларини, тили ва тарихини, келажакнинг асрамоқ даркор. Ватан ҳимоячилари кунини — мамлакатимизда умумхалқ байрами сифатида нишонланаётганлигининг боиси ҳам шунда.

— Ватанпарварликни, Сиз қандай тушунасиз ва бу илғи байрамни қандай қутиб олайсиз?

— Бу саволга ҳар ким ҳар хил жавоб бериши мумкин. Менимча, ҳақиқий ватанпарварлик инсоннинг, биринчи навбатда, ўз оиласи, қишлоғи ёки маҳалласи, тумани, вилояти, қолаверса, она юрти, ўз ватанига муҳаббатини, садоқатини ифодаловчи тушунча, асрлар давомида сайқалланиб келган умуминсоний туйғу. Бу Ватаннинг ўтмиши ва бугунги кунини билан фахрланишда, унинг манфаатларини ҳимоя қилишда намоён бўлади. Тарихда бунга мисоллар кўп. Ота-боболаримиз Ватан деб, сарҳалларимиз ҳимояси учун жон олиб, жон беришган.

Мамлакатимизда ҳар йили 14 январь — Ватан ҳимоячилари кунини сифатида байрам қилинади. Ушбу сана муносабати билан юрт осой-

ёшларимиз қалбиди бу туйғу нечоғли чуқур илдиз отганилиги билан боғлиқ. Аммо буларнинг ўзи камлик қилади. Ватанни ҳар кўнгилда, ҳар оиллада, ҳар маҳаллада, сўз ва амалларимизда, урф ва одатларимизда, орзу-ниятларимизда ҳимоя қилмоғимиз даркор. Ватанни асраб-авайлаш унинг манфаатларини эъозлашдан бошланади. Шу маънода оддий ишчи ёки талаба, муҳандис ёки шифокор ҳам, ҳеч муволағасиз, Ватан ҳимоячисидир. Негаки, Ватаннинг ҳар қарич ерини, ҳар томчи сувини, ҳар ноёб гиёҳини, осори-атиқаларини, тили ва тарихини, келажакнинг асрамоқ даркор. Ватан ҳимоячилари кунини — мамлакатимизда умумхалқ байрами сифатида нишонланаётганлигининг боиси ҳам шунда.

Фурсатдан фойдаланиб, фахримиз ва гуруримизга айланган миллий армиямизнинг офицер, сержант ва аскарларини, қолаверса, барча ватандошларимизни 14 январь — Ватан ҳимоячилари кунини муносабати билан табриклайман. Уларга Ватанни ҳимоя қилишдек, шарафли ва масъулиятли ишларда муваффақиятлар, мустақкам соғлиқ, оилавий бахт тилайман. Юртимиз тинч, осмонимиз муссаффо бўлсин.

Суҳбатдош:
Норбўта ҲОЗИЕВ

Ўтган йилнинг 24 декабрь куни вилоят прокуратураси ишонч телефонига кўп тармоқли вилоят тиббиёт маркази касабая уюшмасининг раиси Т.Исмоилов кўнғироқ қилди.

— Бизга "Халқ банки"нинг шаҳар бўлими хизмат қилади, — деди у. — Касаба уюшмасининг ҳисоб рақамидagi пул маблағлари йўқолиб қолибди. Суриштир-

ларидаги маблағларни қалбаки ҳужжатлар билан хусусий корхона ҳисоб рақамига ўтказиб, "айлантириш"га бошлари билан шўнғишди. Кўп тармоқли вилоят тиббиёт маркази касабая уюшмасининг раиси Т.Исмоилов ташкилот ҳисоб рақамидagi маблағларни галвирдан ўтказиб, вилоят прокуратурасининг ишонч телефонига мурожаат қил-

олият юриштишлариға бюрократик тўсиқлар бартафат этилди. Иқтисодиётнинг хусусий сектори жадвал ривожланиб бориши учун қудай шарт-шароитлар яратилди. Маҳаллий ҳокимият идоралари, назорат қилувчи, лицензия берувчи органлар томонидан руҳсатномалар бериш, фаолиятни ташкил этиш ва юриштиш масалаларини ҳал этишдаги сансалор-

МУРОЖААТЛАР ҚОНУНИЙ ҲАЛ ЭТИЛМОҚДА

сак, аллақандай фирмагами, корхонагами ўтказибди. Биз тўлов топшириқномасини ёзиб бермаган бўлсак, банкнинг бундай қилишга қандай ҳақди сизга? Ўрнига тушириб қўямиз, деб оворай-сарсон қилишяпти. Икки миллион икки юз минг сўм пулмишни қайтариб олишимизга ёрдам беринглар.

Ишонч телефони орқали олинган ушбу мурожаатга асосан дарҳол "Халқ банки"нинг Андижон шаҳар амалиёт бўлими фаолият тафтиш қилинди. Тафтиш мобайнида ушбу бўлим мутахассиси Зафар Ниёзов ташкилот ва муассасаларнинг ҳисоб рақамларидаги маблағларни ўзлаштиришнинг антика йўлини "кашиф" қилгани аниқланди. Банк мутахассиси "Ягона ҳамкор Файз" хусусий корхонасининг мансабдорлари билан "гапни бир жойга қўйган".

— Мен хизмат қилаётган айрим ташкилотларнинг ҳисоб рақамларида қолдиқ маблағлар қимирламай турибди. Хўп десаларинг "айлантириш". Бу пуллари сизларнинг ҳисоб рақамларингизга тушириб бераман. Фойда ўртада "арра".

— Ишқили чикмасмикин?
— Мен кафил, беишқал иш бу!

"Ягона ҳамкор Файз" раҳбарлари билан битим тузгач, З.Ниёзов "енг шимарли" ишга киришди. Ташкилотлардан бирининг ҳисоб рақамидagi маблағни ҳеч қандай топшириқномасиз ичимжимда "Ягона ҳамкор Файз"нинг ҳисоб рақамига ўтказиб қўйди. Дастлабки "фойда"ни арра қилган "ҳамкор"ларнинг иштаҳалари тобора қарнай бўла бошлади. Турли корхона-муассасалар касабая уюшмалари, маҳалла фуқаролар йиғинлари ҳисоб рақам-

гач, пайтаваларига кўрт тушди.

Вилоят прокуратураси ўтказган текширишда банк мутахассиси З.Ниёзов 54 та касабая уюшма ташкилотлари ва маҳалла фуқаролар йиғинлари ҳисоб рақамларидаги жами 18,7 миллион сўм қолдиқ маблағларни ҳужжатларни қалбакилаштириш йўли билан "Ягона ҳамкор Файз" хусусий корхонасининг ҳисоб рақамига ўтказиб юборгани фош этилди. Ўзгаларнинг пул маблағларини ўзлаштириб талон-тароҳ қилган "ҳамкор"лар — банк мутахассиси ва хусусий корхона мансабдорлариға нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Тарғибот тақдирлари ўз самарасини беряпти. Фуқаролар, талбиркорлар ёзма ва оғзаки, шу жумладан ишонч телефонлари орқали мурожаат этиб, бузилган ҳуқуқларини тиклашда амалий ёрдам сўрашмоқда. Вилоят прокуратураси органлари томонидан амалдаги қонунлар, Республика президенти ҳамда ҳукуматининг тадбиркорлар ҳуқуқий ҳимоясини таъминлаш борасидаги фармон ва қарорларини кенг оммага етказиш мақсадида ОАВларда 96 мартаба чиқишлар қилинди. Жойларда 234 мартаба учрашув ва суҳбатлар ўтказилиб, аноним савол-жавоб варақалари тарқатилиб, уларда кўрсатилган салбий ҳолатларни ўрганиш, тадбиркорлик фаолиятини, кичик бизнесни юриштиш борасидаги бюрократик тўсиқларни бартафат этишга қаратилган назорат тадбирлари ўтказилмоқда. Бунинг натижасида тадбиркорларнинг фаолиятлариға ноқонуний аралашувлар барҳам топмоқда.

Президентимизнинг, ҳукуматимизнинг фармон ва қарорлари ижроси таъминланиб, вилоятимизда тадбиркорларнинг фа-

ликларига чек қўйилмоқда. Прокуратура органларида ташкил этилган "Ишонч телефонлари"ға мурожаатлар зудлик билан кўриб чиқилиб, қонуний ҳал қилинмоқда.

Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика кенгашининг ўтган йил 6 март кунги йиғилишида прокуратура органлариға ишонч телефони орқали тадбиркорлар мурожаатларининг қабул қилиниши ва ҳал этилиши борасидаги ишлари фаоллаштириш вазифаси топширилган эди. Республика Бош прокурорининг ишонч телефонлари орқали мурожаатларни қабул қилиш ва ҳал этиш ишларини фаоллаштириш борасидаги кўрсатмаси асосида вилоят прокуратураси органларининг ОАВлардаги чиқишлари, жойлардаги суҳбатлар каби тарғибот-ташвиқот тадбирлари ўз самарасини бермоқда. Тадбиркорлар, фуқаролар ишонч телефонлари орқали мурожаат қилиб, бузилган ҳуқуқларини тиклаб беришнинг сўрашмоқда. Ишонч телефонлариға ҳар бир мурожаат тегишли тартибда рўйхатга олинди, зудлик билан кўриб чиқиш ва қонуний ҳал этиш чоралари кўрилмоқда. Тадбиркорларга қурилиш учун ер майдонлари ажратишдан тортиб, банк кредитларини ҳавола этиш жараёнларидаги расмиятчилик, сансалорликка чек қўйилиши, ташкилот, муассасаларнинг банк ҳисоб рақамларидаги маблағларидан гайриқонуний фойдаланишнинг олди олиниши иқтисодиётнинг жадвал ривожланишини таъминловчи муҳим воситалардандир.

Хусанбой РАҲМОНОВ,
Анджон вилоят прокуратураси бўлим катта прокурори

ИССИҒИ ЁҚАДИ, ПУЛИНИ ТЎЛАШ-ЧИ?

Ўтган йили қишда бозор оралаб юрган Незмат Аманов болрининг қимматлигиға эътибор қаратди. Аҳамият берса, деярли ҳар йили киши ойларида бодринг қиммат бўлмоқда. Бу уни деҳқончиликка қизиқтирди. У узоқ ўйлаб ўтирмай, кимёгарлар кўрғони "Нурафшон" маҳалласи ҳудудидан 15 сотех ер олиб, иссиқхона қурди. Унинг ниёти ҳам, бошлаган иши ҳам ёмон эмасди. Бироқ, иссиқхонага табиий газ кераклиги ва узоқ муддат ёнган газнинг пули анча бўлиб кетиши уни ўйлантириб қўйди. Ҳисоблаб чиқса, газнинг пули қутилаётган фойдалангн баракасини учириб қўяман. "Тадбиркор" шартта газга уланди-ю уни расмийлаштириш, пулини тўлаш ҳақида бош қотирмай, ишлагаверди.

Иўқ, "шаҳар бедарвожа эмас" экан, сохта тадбиркор кутмаган текширувчилар унинг иссиқхонасига кириб келишди. Гуриллаб ёниб турган газнинг ноқонуний уланганлиги, бирор сўм тўланмаганлиги дарҳол аён бўлди. Ҳисоблаб чиқилганда, Незмат Аманов "Марказгазтаъминот" унитар корхонаси манфаатларига 8.976.555 сўм зарар етказганлиги аниқланди. Унга нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, етказилган зарар тергов давомида тўлиқ ундирилди.

Самарқанд шаҳар Усмон Юсупов кўчаси 104-уйда яшовчи Фурқат Умаров ҳам "Нурафшон" ма-

ҳалласида иссиқхона ташкил этган экан. Табиий газни беэга деб ўйлаган шекилли, ҳеч кимдан сўрамай 3.191.664 сўмлик газни ёқиб, экинларини парвариш қилибди. У ҳам жиноий жавобгарликка тортилиб, етказган зарарни тўлади.

Пайриқанд Элбек Қўшмуродов Самарқанд шаҳридаги Гагарин кўчаси 39-уйни ижарага олиб, реклама хизмати кўрсатиш мақсадида икка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шугулланган. Ишлари кўнгилдагидек кетаётганидан хурсанд бўлган тадбиркор йигит электр энергияси учун тўловни "унутиб қўйди". Унинг ишлатган электр энергияси 1 млн. 339,2 минг сўмга етганда сирини фош бўлиб қолди. Ҳам жавобгарликка тортилди, ҳам пулини тўлади.

Шаҳар прокуратураси томонидан бу борада ўтказилган текширувлар натижасида 3 та тақдирнома киритилиб, 282 нафар шахсга нисбатан интизомий, 18 нафар шахсга нисбатан маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги ишлар қўзғатилди. 399 млн. 476 минг сўмлик етказилган зарар тўлиқ ундирилди. Судга 213 млн. 999 минг сўмлик 440 та даъво аризалари киритилди. Қўпол қонунбузилиш ҳолатлари юзасидан 8 та жиноят иши қўзғатилди.

Съдулло ЮСУПОВ,
Самарқанд шаҳар прокурори ўринбосари

КЎЗА КУНИДА СИНАДИ

Мамлакатнинг макроиқтисодий тараққиёти, юрт равнақи, аҳолининг ижтимоий таъминланганлиги даражаси солиқ ва бошқа тўловларнинг ўз вақтида тўланишиға боғлиқ. Тадбиркорлик фаолияти билан шугулланишга жазм этган ромитанлик Убайдулло Фатуллаев ушбу талабни унутиб қўйди.

2002 йилда "Севара Убайдулло қизи" фирмасини давлат рўйхатидан ўтказиб, фаолиятини йўлга қўйиб олган корхона раҳбари У.Фатуллаев йиллар давомида даромад топишнинг қинғир усулларини ҳам ўрганиб олди.

Давлат солиқ инспекциясига тақдим қилган ҳисоботларида гўё "Мадад қурилиш имкон" хусусий корхонасидан 2007 йил 20 апрель куни 30 миллион 194 минг 996 сўмлик, "Уроқ Курбон" фермер хўжалигидан 2007 йил 16 май куни 17 миллион 516 минг 290 сўмлик ва "Стройсервис Қизилқум" хусусий корхонасидан 2007 йил 3 июнь куни 39 миллион 665 минг 393 сўмлик, жами 88 миллион 176 минг 679 сўмлик қурилиш материаллари олинганлиги тўғрисида аслида олинмаган материаллар учун қалбаки ҳисоб-варақ-фактуралар ёзиб, ноқонуний фаолиятини хаспўшлаб келган. Шунингдек, 2006-2008 йилларнинг ҳисоботлариға қўшилган қиймат солиғи тўланганлиги тўғрисида жами 15 миллион 235 минг 200 сўм сохта маълумотлар киритиб, солиқ ва бошқа тўловлар тўлашдан қасддан бўйин товлаб келган.

"Кўза кунда эмас, кунда синади", дейишади. У.Фатуллаевнинг фаолияти қонун чигиринидан ўтказилганда қинғир ишлари фош этилди.

Муқаддам судланган У.Фатуллаев Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 228-моддаси 1-қисми, 3-қисми ва 184-моддаси 3-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этганликда айбл деб топилди. Суд ҳукмиға биноан қонун олдида жаоб берган У.Фатуллаев бундан кейин қонуний бузиш қандай оқибатларға олиб келишини чуқурроқ мулоҳаза қилишга оdatланса ажаб эмас.

Нодир МУМИНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги СВОЖДЛҚК департаменти Ромитан туман бўлими бошлиғи

Мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари барча нарсадан устун ҳисобланади. Ҳар бир инсон биринчи гада яшаб ҳуқуқига эга. Яшаш ҳуқуқи эса ўз навбатида бошқа турдош ҳуқуқларни юзага келтиради. Инсоннинг истес-

400 АҚШ долларини олган пайтада департамент ҳодимлари томонидан ушланди. Текширувчи гада яшаб ҳуқуқига эга. Яшаш ҳуқуқи эса ўз навбатида бошқа турдош ҳуқуқларни юзага келтиради. Инсоннинг истес-

ЖИНОЯТНИНГ ОЛДИ ОЛИНДИ

молчи сифатидаги ҳуқуқлари ҳам шулар жумласидандир. Жисмоний шахс ёши ва жисмоний ҳолатидан қатъи назар истесмолчи деб тан олинади. Шундай экан, унинг бу ҳуқуқларини бузишга ҳам ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Бироқ, айрим пайтларда давлат мулкига кўз олайтириш, оқибатда эса истесмолчи учун мўлжалланган товарларнинг талон-тароҳ қилиниши ҳолатлари ҳам учраб турибди.

Жорий йилнинг 19 февраль куни фуқаро Ҳамидова Муяссар(исм-фамилиялар ўзгартirilди)нинг аризаласига асосан рейд ўтказилди. "Тошиссиқкуват" ишлаб чиқариш бирлашмасининг пойтахтдаги туманлардан биридаги бўлимида слесар бўлиб ишловчи А.Ҳайдаров 100 дона иссиқ сув ҳисоблагичларини келтириб бергач, М.Ҳамидовадан келишилгандек 1 минг

мудири С.Ҳасанов А.Ҳайдаровга агар уларга харидор топиб, сотишга ёрдам берса, пуlining бир қисмини беришни ваъда қилган экан.

Шундай қилиб, вақтида қилинган саъй-ҳаракат тўғрисида, яна бир жиноятнинг олди олинди. Йўқса, ушбу иссиқ сув ҳисоблагичлари ўрнатилиши лозим бўлган 100 та хонадон бу имкониятдан маълум вақтгама маҳрум бўларди. Ваҳоланки, нафақат иссиқ ёки совуқ сув, газ, электр энергияси, балки бошқа табиий бойликларимизнинг ҳам ҳисоби бор. Бунини унуттишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Уларни тежаб-тергаб ишлатиш эса барчанинг инсоний бурчидир.

Алишер ТОЖИЕВ,
СВОЖДЛҚК департаменти Шайхонтоҳур туман бўлими бошлиғи

Фермерга ёрдам берилди

Хатирчи туман "Кўксарой" фермерлар уюшмасига қарашли "Бобур нури келажаги" фермер хўжалиги раҳбари С.Қурбонов туман прокуратурасига ариза билан мурожаат қилди.

Аризада С.Қурбонов Кармана туман "Нарпай" қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудда фаолият кўрсатаётган якка тадбиркор Насиба Холмурзаева билан 2009 йил 3 июнда "Чорва моллари харид қилиш тўғрисида" 8-сонли шартнома тузганлиги, шунга кўра якка тадбиркор Н.Холмурзаеванинг ҳисоб рақамига жами 22 млн. сўм миқдоридagi пулни кўчириб берганилиги, шундан сўнг 3 кун муддат ичида у чорва молларини топшириши лозим бўлсада, топширмаедан келаётганлиги ва шу масалада ёрдам кўрсатиш сўралган.

Туман прокуратураси томонидан ариза атрофида ўрганиб чиқилди ва 22 млн. сўмлик чорва моллари "Бобур нури келажаги" фермер хўжалигиға олиб берилди. Фермернинг қонуний талаби ижобий ҳал қилинди.

Фермер хўжалиги раҳбари С.Қурбонов томонидан туман прокурори номига тақдим этилган хатда прокуратура аралашуви билан унинг қонуний манфаатлари тиклангани маълум қилинган.

Иқром БАРАТОВ,
Кармана туман прокурори ёрдамчиси

Ёш авлоднинг маънав баркамол, жисмонан соғлом инсон бўлиб вояга етишини таъминлаш мамлакатимизда устувор вазифа ҳисобланади. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда қонуналида ёш авлоднинг ижтимоий шаклланиши ва камол топиши, ҳуқуқий манфаатларини кафолатлаш учун шарт-шароитларни яратиб давлат фаолиятининг устувор йўналиши эканлиги белгиланиб, давлат ва жамият ҳаётининг турли жабҳаларида, айниқса, илм-фан, таълим-тарбия, ижтимоий-маънавий соҳаларда ёшлар учун яратилган кенг қўламли имкониятларни самарали амалга оширилишини таъминлаш муҳим аҳамият касб этади.

ёшларига ҳам кенг имкониятларни яратиш борасида бир қатор ишлар амалга оширилди.

Тумандаги ўқувчи-ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этиш, уларда ватанпарварлик туйғуларини шакллантириш, меҳнатга ижобий муносабатни тарбиялаш, бошланғич касб-ҳунар сирларини ўргатиш, халқимизнинг урф-одатлари, маданиятига ҳурмат руҳида тарбиялаш, ҳар бир боланинг билим даражасини, ижодий имкониятларини эрта аниқлаш ва тўлақонли ривожлантириш мақсадида туманда 7 та мактабдан ташқари таълим муассасалари фаолият кўрсатмоқда.

Ушбу таълим муассасаларининг моддий техника базасини мустаҳкамлаш ҳамда таълим жараёни самардорлигини ошириш мақсадида барча мактабдан ташқари таълим муассасаларида ҳомийларнинг маблағлари жалб қилинган ҳолда таъмирланди. Хусусан, 2-ўқувчи-

этилган.

Вояга етмаганлар ўртасидаги жиноatchилик жамиятимизнинг оғриқли нукталаридан биридир. Ҳали ўзини тўла бошқара олмайдиغان, хатти-ҳаракатига жавоб бера олмайдиغان ёшлар атроф-муҳит, ижтимоий воқелик таъсирида ҳуқуқбузарликлар содир этиши, оғир жиноatchларга қўл уриши мумкин. Ёшларнинг ижтимоий муҳитдаги салбий омиллар таъсирига тушиб қолишининг олдини олиш мақсадида марказнинг 5 та тўғараги бевосита ўғил болаларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш учун мўлжалланган.

Амалга оширилган ишлар натижасида 2009 йил якунига кўра туманда вояга етмаганлар орасида ҳуқуқбузарлик ва жиноatch содир этиш ҳоллари сезиларли даражада камайди.

Марказга жалб қилинган 480 нафар ўқувчи ёшлардан 42 фоизи ёки 202 нафарини ўғил болалар ташкил этади. Жалб

Ўқувчиларнинг қишги таътил кунлари мазкур марказга ташриф буюрди. Марказга кириб борганимизда "Мардлар қўриқлайди Ватанни" мавзусида тadbир ўтказилган экан.

"Эрк, Ватан, истиқлол муштаракдур
Ўзбекистон эрур кўксингда гурур
То абад қўлласин аждодим Темур,
Олга бос, доворак Ватан ўғлини"

Ўқувчиларнинг ифодали шеър ўқишлари, жозибали рақс ва кўшиқлари бизни ҳам ўзига тортиди. Tadbир тугатилган сўнг ўқувчилар яна тўғарак машғулотларига кириб кетди. Биз ҳам "Ёш чеварлар", "Моҳир кўллар", "Ёш компьютерчи" ва "Ёш дурадгор" каби тўғарак машғулотларига кириб, ўқувчилар билан суҳбатлашдик.

Компьютерда чаққонлик билан ишлаётган ўқувчининг олдида бордик. У ўзини тумандаги 5-мактабнинг 7-синф ўқувчи-

СЕВИМЛИ МАСКАНДАГИ МАРОҚЛИ ОНЛАР

"Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури" мамлакатимизнинг таълим тизимини ислоҳ қилишга қаратилган асосий ҳужжатлардан бири ҳисобланиб, унга кўра кадрлар тайёрлаш соҳасидаги давлат сисёати инсоннинг интеллектуал ва маънавий-ахлоқий жиҳатдан тарбиялаш билан узвий боғлиқ бўлган узлуқсиз таълим тизими орқали ҳар томонлама баркамол шахсни шакллантиришни назарда тутди.

Избоскан туман прокуратураси туман ҳокимлиги ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссияси билан ҳамкорликда вояга етмаганларнинг таълим-тарбияси, ижтимоий ҳимояси борасида амалий ишлар олиб бормоқда.

Ўтган 2009 йил "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили"да ёшларга давлат талаблари асосида билим, кўникма ва маалакал берилишини таъминлаш мақсадида туман, айниқса, қишлоқ ёшларининг билим даражасини, ижодий имкониятларини эрта аниқлаш ва тўлақонли ривожлантириш орқали таълим дастурларини ўзлаштиришга эришиш, қишлоқ

лар ижодиёт марказининг биноси таъмирланиб, фойдаланишга топширилди.

Туман прокуратурасининг тақдимномасига асосан туман ҳокимининг қарори билан туман халқ таълими бўлимига қарашли клуб биноси 2-ўқувчилар ижодиёт маркази балансига ўтказилиб, марказ 10 та ўқув хонаси ҳамда тadbирлар залига эга бўлди.

Ўқувчиларнинг қизиқиш ва эҳтиёжларига жавоб берувчи таълим мазмунини мунтазам равишда илгор, миллий ва янги педагогик технологиялар билан таъминлаш мақсадида марказнинг барча хоналари Давлат таълим стандартлари асосида тўла жиҳозланди.

Дастлаб 9 та тўғаракка эга бўлган ҳамда ушбу тўғараклар фақатгина қиз бола ўқувчиларни мактабдан ташқари тўғаракларга жалб қилиш учун хизмат қилган. Ҳозирги кунда тўғаракларнинг сони 10 тага кўпайиб, 3 та тўғаракнинг йўналиши ўзгартирилди. Йўналтирилган тўғаракларда ўғилладиган машғулотлар замонавий талаблар асосида юқори маалакли мутахассислар томонидан ўтилиши ташкил

этилган ўқувчи ёшларнинг 22 нафари диний экстремистик оқимлар таъсирига тушиб қолган оилалар ҳамда 15 нафари нотинч оилалар фарзандларидир.

Шунингдек, марказда умумтаълим мактабларида ўзлаштириши паст, тарбияси оғир ва ҳуқуқбузарлик содир этишга мойил бўлган ўқувчиларни мактабдан ташқари тўғаракларга жалб қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Жумладан, 90 нафар ўзлаштириши паст, 8 нафар тарбияси оғир ва ҳуқуқбузарлик содир этишга мойил бўлган ёшлар ҳамда 12 нафар ногирон болалар марказдаги тўғаракларда таълим-тарбия олмақдалар. 3 нафар имконияти чекланган болаларга яқка тартибда тўғарак машғулотлари ўтказилмоқда.

си Абдуқаҳҳор Абдурахмонов деб таништирди ва қизиқиш сабабини сўраганимизда шундай дея жавоб берди:

— Оиллада тўнғич фарзандман. Отанам ва устозларим яхши мутахассис бўлиш учун компьютерни билишимиз кераклигини ўқиради. Бу ерда бунинг учун барча шарт-шароитлар етарли. Ҳозирда устозим Абдусалом ака Уриновдан компьютер сирларини ўрганилдим.

— "Ёш чеварлар" тўғаракда икки йилдан буён устозимиз Лобархон Кўчқаровдан тикувчилик сирларини ўрганилман. Уз кўлим билан яратган ишни кўрганимда нафақат ўзим, балки, устозларим, отанам ҳам қувонадилар ва олқишлайдилар, — дея ўзи тиккан ишларни кўрсатди 2-мактабнинг 8-синф ўқувчиси Умидахон Раҳмонова. — Бу ишларим билан кўрик-танловларда иштирок этиб, гоилиб бўлиш ниятидаман.

Ўқувчиларнинг сеvimли масканига айланган бу марказдаги ҳар бир ўқувчи ана шундай эзгу мақсад соҳиби эканлигини ва бўш вақтлари мароқли ўтаётганининг гувоҳи бўлди. Ниятларинг йўлдош бўлсин, муносиб вори!

Ахорбек АРЗИЕВ,
Избоскан туман прокуратурининг
ёрдамчиси
Махлураҳон ОРТИКОВА,
журналист.

Санъаткорлар билан учрашув

Гулистон шаҳридаги "Болалар шаҳарчаси"да таниқли маданият ва санъат намоёндалари, ёзувчи ва шоирлар иштирокида турли учрашувлар, маънавий-маърифий тadbирлар ўтказиш яхши анъанага айланган.

"Ўзбекино" миллий агентлигининг Сирдарё вилояти бўлими томонидан ташкил этилган навбатдаги тadbирда пойтахтимиздан бир гуруҳ кино санъати усталари иштирок этди.

Мамлакатимизда Юртбошимиз раҳномалигида ёш авлоднинг ўсиб-ўлғайиши, билим олиши ва касб-ҳунар ўрганиши учун барча имкониятлар яратилмоқда. Мазкур шаҳарчанинг барпо этилиши, ундаги замонавий қулайликлар, шарт-шароитлар ҳам ана шундай юксак эътибор ва ғамхўрлик самарасидир.

Президентимиз ташаббуси билан жорий йилнинг "Баркамол авлод йили" деб эълон қилиниши ҳам ана шундай улкан эътибордан дало-

латдир, — дейди Ўзбекистон халқ артисти Санъат Девонов. — Фарзандлар камолотига жуда катта аҳамият берилмоқда. "Болалар шаҳарчаси"да истиқомат қилаётган ўғил-қизлар, бу ердаги шароитлар билан танишиб, бунга яна бир қарра ишонч ҳосил қилдик.

Учрашувда Лутфулла Саъдуллаев, Ражаб Адашев ва бошқа санъаткорлар ўғил-қизларни кучгайрат, шижоат билан билим олишга, Ватан раванқига муносиб ҳисса қўлишга қодир инсонлар бўлиб етиштишга чақирдилар. Болаларнинг ўзлари ёд олган шеър ва кўшиқларни тadbир иштирокчилари эътиборига ҳавола этишди.

"Болалар шаҳарчаси"га "Ўзбекино" миллий агентлиги томонидан яратилган бир қатор мультимедиа, бадиий ва ҳужжатли фильмлар туширилган дисклар топширилди.

Д.Э.ОҒОНОВА,
ЎЗА

Ёш қаратэчилар баҳси

Пойтахтимиздаги "Жар" спорт-соғломлаштириш мажмуида қаратэ бўйича Тошкент шаҳар очиқ биринчилиги ўтказилди. Унда мамлакатимизнинг турли ҳудудларидан 1992-2003 йилларда туғилган 400 нафардан зиёд ўғил-қиз куч синишди.

Икки кун давом этган мусобақада татамига чиққан умидли спортчилардан Ж.Абдулбоқиев, Б.Фозилжонов, А.Узоқов, А.Қутбиддинов, Ф.Зоҳидов, Д.Шарипов, А.Отажонов, С.Ҳакимов, қизлар ўртасида З.Қурбонова, Д.Турсунова, Ф.Йўлдошева, М.Маҳкамова сингари ёш спортчилар гоилиб бўлди.

Умумжамоа ҳисобида пойтахтнинг "Ёш куч" қаратэ клуби вакиллари биринчи, фарғоналиклар иккинчи, Наманган вилояти ёш вакиллари учинчи ўринни эгалладилар.

Байрам АЙТМУРОВО,
ЎЗА

Навоий вилоят прокуратураси органлари Ўзбекистон Республикасининг "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида" ва "Одам савдосига қарши курашиш бўйича 2008-2010 йилларга мўлжалланган Миллий ҳаракатлар дастури" ижроси борасида бандликка кўмаклаштириш марказлари фаолиятини ўрганишлар.

Жорий йилнинг ўтган 8 ойида бандликка кўмаклаштириш марказла-

ришироқда 34 та меҳнат ярмаркаси ташкил этилди ва 2481 нафар фуқаро иш билан таъминланди.

Шу билан бирга, ушбу йўналишда ўтказилган назорат талбирларида амалга оширилган ишлар қаторида, қонунбузилиши ҳолатлари ҳам йўл қўйилганлиги аниқланди. Айбдор шахсларга nisбатан тегишли прокурор назорати ҳужжатлари қўйилди.

Қизилтепа бандликка кўмакла-

йўлга қўйилмаётганлиги оқибатида мавжуд иш жойларига ёки янги ажратилган иш ўринларига ишсиз фуқароларни жойлаштириш чоралари кўрилмаган қолмоқда.

Учқудук туман ҳоким қарори асосида "Кўкплатас" геология қилирув экспедициясига 2 та, алоқа бўлимига 1 та, туман тиббиёт бирлашмасига 2 та квота иш ўринлари ажратилган бўлса-да, бандликка кўмаклаштириш маркази ишсиз фуқаро-

тилмаганлиги аниқланиб, шаҳар прокуратураси бандликка кўмаклаштириш маркази мутахассиси М.Қўдратовга nisбатан интизомий иш кўзғатди.

Мазкур бандликка кўмаклаштириш маркази муқаддам хорижий давлат-ла ишлаш учун кетиб, қайтиб келган 12 нафар фуқаронинг атиги 2 нафарини иш билан таъминлаган, холос.

Зарафшон шаҳар бандликка

қарори талаблари бузилган. Шаҳар прокуратураси томонидан қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш тўғрисида шаҳар ҳокими номига тақдимнома киритилиб, марказ раҳбари Ш.Мини боёвга nisбатан интизомий иш кўзғатилган.

Мавзумиз доирасида айтиш мумкинки, Навоий шаҳри, Қармана, Хатирчи, Қонимех туманлари бандликка кўмаклаштириш марказларида ҳам қонунбузилиши ҳолатлари мав-

ПАНЖА ОРАСИДАН ҚАРАМАНГ!

рига 21086 нафар фуқаро иш сўраб мурожаат қилган. Уларнинг 17 307 нафари ишга жойлаштирилган. 306 нафари қайта касбга ўқитишга юборилган. 1826 нафари жамоат ишларига жалб қилинган ва 1647 нафарига ишсизлик нафақаси тайинланган.

Жорий йилнинг ўтган даврида вилоятда 139 та корхона ва ташкилотларда 29 134 та янги иш ўринлари яратилиб, туман ва шаҳар ҳокимларининг қарорлари асосида 3655 та квота иш ўринлари ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламига ажратилган.

Шунингдек, вилоят прокуратураси ва бошқа мутасадди идоралар

иши марказига 2009 йилнинг ўтган саккиз ойида 5777 нафар фуқаро иш сўраб мурожаат қилган. Уларнинг атиги 304 нафари иш билан таъминланди.

Ваҳоланки, туманда меҳнат ресурслари мавжуд бўлиб, бу 50 700 тани ташкил этади. Меҳнат билан банд бўлган аҳоли сони 44 923 нафарга тенг.

Туманда фаолият кўрсатмаётган корхоналар ишини юритиш ҳисобига 20 нафар фуқаронини ишга жойлаштириш қўзда тутилган бўлса-да, 12 нафар фуқаро иш билан таъминланган, холос.

Жойлардаги бандликка кўмаклаштириш марказлари фаолияти тўғри

роларни ушбу жойларга ишга жойлаштириш учун йўлданма бермаганлиги аниқланган. Напжанда бандликка кўмаклаштириш маркази бош мутахассиси Ш.Қаҳҳоровга nisбатан интизомий жавобгарлик тўғрисида иш кўзғатилган.

Зарафшон шаҳар бандликка кўмаклаштириш маркази жорий йилнинг ўтган даврида ўтказилган беш иш ўринлари ярмаркасига 3-сонли тиббий санитария қисмининг 2 та, "Даузгизтау" геология қилирув экспедициясининг 3 та, шаҳар суғурта бўлимининг 2 та ва ТИФ "Миллий банки" шаҳар филиалининг иш ўринлари ҳақидаги битта талабномаси рўйхатга кири-

кўмаклаштириш маркази одам савдоси билан боғлиқ ҳаракатларнинг олдини олиш юзасидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, нодавлат-нотижорат ташкилотлари, ташкилот меҳнат ингибийиши органлари билан ҳамкорликни йўл қўймаган, ўзaro ахборот алмашинуви ташкил қилмаган.

Мазкур марказда меҳнат ресурслари, уларнинг тақсимлангани, иш билан таъминланган шахслар тўғрисидаги маълумотлар йиғиб борилмаган. Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 20 августдаги "Аҳолини иш билан таъминланганлигини ҳисобга олиш тизimini тақомиллаштириш тўғрисида"ги 186-сонли

жудлиги аниқланган ва мазкур шаҳар-туманларнинг ҳокимлари номига тақдимнома киритилиб, бандликка кўмаклаштириш марказлари раҳбарларига nisбатан тегишли чоралар қўйилган.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, биз фикр юритаётган масала жуда жиддий ва долзарбдир. Шундай экан, мутасадди ташкилотлар раҳбарлари мазкур масалага панжа орасидан қарамасликларимиз. Ҳар доим масъулиятни ҳис қилган ҳолда фаолият юритиш талаб қилинади.

Ашраф ЖўРАЕВ,
Навоий вилоят прокуратураси бўлим катта прокурори

Сўнги пайтларда одам савдоси билан боғлиқ жиноятлар сони ортиб кетди. Бунинг олдини олиш, макур ҳолатга барҳам бериш мақсадида ҳуқуқатимиз томонидан қўлаб қонунлар ишлаб чиқилиб, жабрланганларнинг манфаатлари ҳимоя қилинмоқда. Аммо шунга қарамай, ҳамон орамизда одамфурӯшулик қилаётган, ўз манфаати йўлида юрдошларини ўзга юртларда азоб-уқубат тортишга мажбурлаётган кимсалар учраб турибди.

Мингбулоқлик Абдумухтор Қурбонов ас-лида ўрта-максус маълумотга эга бўлган мутахассис. Ўз соҳаси бўйича бирор жойда иш-

лейишмади. Ҳеч бўлмаса, ён-атрофларидаги алданиб, совуқ ўлка азобларини топиб қайтаётганларнинг дард-ҳасратлари-да уларни хушёр тортирмалди.

Хуллас, 2007 йилнинг 2 ноябрь куни Абдумухтор ва Маҳмуджон бу учала йигитни Россияга кузатиб қўйишди.

— Сизларни у ёқда ишончли одамлар кутиб олади, исми Ботир, — деди Абдумухтор хайрлашув чоғида. — Аллақачон телефон қилиб қўйганман. Яна мени уялтириб қўйманлар!

Чиндан ҳам, уларни Россия Федерациясининг Курган областида Абдумухторнинг таниши Ботир кутиб олди ва Андрей исмли шахсининг ёғочни қайта ишлаш цехига олиб берди. Фуқаролик паспортларини эса ўша ер-

нинг ўзидан олиб қўйди. — Пропискага қўйиш учун оляпман. Қолаверса, ҳужжатлар ўзларингда турса, йўқотиб қўйишларинг мумкин.

Йигитлар аввалига инқилланишди, аммо паспорт бўлмаса, бу одам уларни қандай рўйхатдан ўтказишди?! Ноилож ҳужжатларини унга тутқаздиши. Очиғи, бу ўлканинг қиши совуқ бўлишини эшитишган, аммо писанд этишмаганди. Боришга эса ваҳимага тушиб қолди. Боз устига, орадан икки ой ўтса ҳамки, на маошдан дарак бўлди, на паспортларини қайтариб беришди. Шароитини-ку, тапирмаса ҳам бўлади — "ит этиш, мирза турриш"! Озиқ-овқатнинг сифатсизлигини айтмайисми?! Дарлингни эшиттувчи инсон йўқ, биров "Холинг не?" демайди.

Йигитлар шунданга алданганларини аниқлаб этишди ва пулсизлик ҳамда совуқдан қўйналиб, таваккал қилганча орта қайтишди. Ёнида бир қақаси йўқ, боз устига, ҳеч қандай ҳужжатсиз бир давлатдан иккинчисига етиб боришининг машаққатларини тасаввур қилверинг. Амаллаб ўз қишлоқларига етиб келишга, дарҳол бу ҳақда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига ариза билан мурожаат этишди.

Жиноят ишлари бўйича Мингбулоқ туман суди мазкур аризани атрофлича ўрганиб чиқиб, Абдумухтор Қурбонов ҳамда Маҳмуджон Забитовни беш йил муддатга озодликдан маҳрум этди. Сулланувчилар эса бу ҳукмдан норози бўлиб, жиноят ишлари бўйича Наманган вилоят судига апелляция тартибидеда шикоят ёзишди. Аммо судлов ҳайъати жиноят иши материаллари билан танилиб чиққач, ҳукми ўзгаришсиз қолдиришди.

Шунга айтсалар керак-да, "Бузоқнинг ютугани сомонхонагача", деб. Абдумухтор ҳам, Маҳмуджон ҳам бировнинг ҳисобига бойишни қўлаб, отни қамчиланганда, алалоқибат, етган маконлари симтўр орти бўлди.

У.ТҲИЧЕВ,
Наманган вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи
Н.НИЁЗОВА,
журналист

ЁЛЛАНИБ, ЁЛЧИМАГАНЛАР

лаб, эл-юрт қорига яраши мумкин эди. Аммо у бундай қилмади. Айрим таниш-билишларидан ўрнак олиб, Россияда ишлаш учун кетди. Бу ҳам майли-я, у ёқларнинг "ҳавоси"ни олиб қайтган, мамлакатимиз фуқароларини Россияда ишлаш учун ёллай бошлади. Албатта, бунинг ортида катта манфаат ётар эди.

Анна шундай чиркин ҳаёллари оғушида тўрақўрғонлик таниши Маҳмуджон Забитовни излаб борди:

— Маҳмуд, Россияда яхши иш бор. Уч-тўрт нафар қамчилоқларингдан топ. Ўзинг ҳам анча-мунча фойда қўриб қоласан!

"Фойда кўрасан", сўзини эшитган Маҳмуджон хурсанд бўлиб кетди. Чунки у қўшдан буюн ишсиз, беш нафар фарзандини боқиб ун пул керак...

— Одам топиш мумоимо эмас, — деди Маҳмуджон. — Фақат... ойлиги қанча? Шундан гапир.

— Иш ҳақи 500-600 доллардан бўлади, — уни аврашга тушиди Абдумухтор. — Паспортни рўйхатга қўйиш учун 2.000 рубль, ётоқ учун эса ойнага 500 рублдан кетади. Қолгани шундоққина чўнтакка қолади. Ҳа, айтанча, озиқ-овқат иш берувчи корхонанинг ҳисобидан.

Уша қуниёқ Маҳмуджон одам ёллашга тушди. Ўзи турлиб ўстан қишлоқда яшовчи Комилжон, Олимжон ҳамда Ойбек исмли йигитларни Абдумухторнинг ёнига бошлаб келди.

— Гап бундоқ, йигитлар. У ёқда иш тайин. Маош ҳам яхши. Фақат мени уялтирмай, хўжайин айтандек ишласанглар бўлди.

Уч йигит яна бир бор Абдумухторнинг оғзидан "катта маош"нинг нақдлигини эшитганча, оила аъзолари билан маслаҳатлашиб, жавобини айтишга келишиб тарқалишди.

Баъзида соддалик қўлибми, бировнинг алдовларига лаққа тушиб қўя қолмасиз. Бу уч йигитнинг оила аъзолари ҳам айнан шу йўлни тутдилар. Россияга "катта фойда қўлаб" кетаётган жипарларига: "Шошма-чи, бу одам ким ўзи? Танимаган, билмаган кишининг ваъдаларига ишонини, яна чўв тушиб қолманглар",

Баъзида кимнингдир хориждан мўмай пул топиб келганини эшитиб, ҳавасимиз келади. "Мен ҳам бориб ишлаб келсам-чи?" деган ўйга ҳам борамиз. Беихтиёр атрофимиздагилардан четга кетишини йўл-йўриқларини суриштира бошлаймиз. Ана шунда соддалигимизга бориб, одам савдоси билан шугулланаётганлар тузоғига билмасдан тушиб қоламиз...

ЯНГЛИШ НЕГА ЯНГЛИШДИ?

Челак шахрида истиқомат қилувчи Муаттар опа Туркиядан иш топиб бераётганини эшитган Янглиш аёлни сўроқлаб уйига борди.

— Опажон, чет элга бориб ишлаб келсам дегандим. Агар энагалик ишни бўлса, топиб бериңг, илтимос, — деди Янглиш Муаттар опага.

— Майли, қўзим сизга иш топиб беради. Фақат аввал паспортингизга виза очириб керак. Бунинг учун менга паспортингиз билан бирга 200 минг сўм бера-сиз, йўл қирани ҳам ўз ёнингиздан тўлай-сиз, — деди.

Янглиш рози бўлди. Орадан 1-2 кун ўтгач, у уйидати молини сотиб, унинг пулидан 200 минг сўмини پاسпорти билан Муаттар опага олиб бориб берди. Виза тайёр бўлгач, Муаттар опа Янглишнинг қўлига паспорти ва 900 доллар бериб:

— Пулни етиб борганингиздан кейин қўзим Дилнозага бера-сиз, — деди.

Шундай қилиб, Янглиш Тошкент аэропортидан Истамбулга учиб кетди. У ерда аёлни Дилноза ва укаси Бекзод кутиб олди. Улар биргаликда Истамбулдан Анкарага автобузда кетишди. Дилноза меҳмонини ўзи яшайдиган уйга олиб борди.

— Паспортингиз ҳозирча Бекзодга туради, — деди Дилноза. Содда аёл уларнинг гапларига лаққа тушиб, ўз қўли билан паспортини Бекзодга тутқазди. Ас-лида, унинг нияти ўз ватанлошини қабиҳ ишларга бошлаш ва бунинг эвазига мўмай пул топиш эди.

Эртаси куни Дилноза Янглишнинг бир ширкатка олиб борди.

— Бир аёлга қарайсиз, эвазига ойлик иш ҳақи олмасиз, — дейишди Янглишга.

Аёл рози бўлди. Кеч кириб қолганда Янглишнинг ширкатдаги бир аёл қарироқ эркининг қўлига топишди. Аёл икки кун унинг уйини тозалаш, ишларини қилиб юрди. Учинчи кун эркак Янглишнинг тушакка тортиди. Аёл қаттиқ қаршилик қилди.

— Мен сен учун Дилнозага 300 доллар берганман, нега ноз қиласан? — дея эркак уни зўрилади.

Туртинчи кун ширкатга қайтиб борган Янглиш Дилнозага ташнашди.

— Сен мени ким деб уйлагандинг? Мен бу ерга фоҳишалик қилгани келганим йўқ, ишлагани келганиман — деди.

Дилноза аёлни тинчлантириш учун авра-рай бошлади. Кўп ўтмай унга бошқа иш топиб берди. Янглиш у ерда атиги 2 ойга-на ишлади. Иккинчи ойда унинг баданида яралар пайдо бўлиб, қундан қунга қўлаб бошлади. Шу сабабли у ишдан кетишга

мажбур бўлди. Аммо унинг икки ойлик иш ҳақини Дилнозанинг ўзи олиб қўйди.

— Дилноза, аҳволим оғир, мени бирор докторга кўрсат, — деди Янглиш.

— Майли кўрсатаман, аввал бир жойга ўтиб келайлик.

Дилноза бу сафар ҳам аёлни алдаб бир эркакнинг уйига ташлаб кетди. Эркак унга таънагоглик қила бошлагач, Янглиш баданидаги яраларни кўрсатиб: "Менга яқинлашма, касалман", деди. Эркак дарҳол Дилнозага қўнғироқ қилиб: "Топган аёлинг касал экан-ку" деди...

Хуллас, Дилноза Туркияда Янглишнинг ишлаб топган пулларини олиб қўшиб, ўзича уни хоҳлаган эркакка қўшиб, эвазига қайфу сафо қилиб юраверди.

Шундай қилганининг бирида ҳужжатсиз юрган Янглишнинг полиция ходимлари тутиб олишди. На пули, на паспорти бўлган аёл уйига қўнғироқ қилишдан бошқа чора тополмади. Уйдагилари унга пул жўнатганларидан сўнг, Янглиш уйига қайтди.

Муаттар опа ва аёли Бекзод ўз юрдошларига иш топиб беришини ваъла қилиб, уларни Туркия давлатига юбориб турди. Ўз навбатида Дилноза улар юборган аёлларни фоҳишалик қилишга мажбурлади.

Уларнинг ёлпон вазаларига учган Умида Мирзабоевнинг ҳам тили қўйди. Дастлаб Бекзод унинг паспортига виза қўйиб берибди. Сўнгра у ўз ёнидан чўтла сотиб олиб, Туркия давлатига кетди. Дилноза Умиданинг ҳам ишлаб топган пулларини ҳар сафар олиб қўяверди. Бир сафар у минг АҚШ долларига эвазига Умидани бир туркка сотиб кетди. Умида қаттиқ қаршилик қилиб: "Мен бу ерга фоҳишалик қилиш учун келганим йўқ. Халол ишлаб пул топиш учун келганман", деганидан сўнг эркак уни тушуниб, қўйиб юборди. Аммо, Дилноза Умиданинг олдида қилмишдан заррача уялмади. Аксинча, келиб Умида билан жанжаллашиб кетди. Хуллас, Умида Туркияда олти ой ишлаб топган пулларини Дилнозадан ололмади.

Жабрланувчилар оилавий олам савдоси билан шугулланувчилар устидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга мурожаат этишганларидан сўнг, улар қилмишларига яраша жазосини олишди. Пул топишининг антика усулини ўйлаб топган бу оила ҳаром луқманинг мазаси қанчалар "топиш" бўлишини англаган бўлса ажабмас.

Алишер ШАМСИЕВ,
Пайқрик туман прокурори ўринбосари

Кичкинтой турли ўйинчоқлар орасидан рангли ёғоч кучликларни танлаб, уйча қуришга киришди. Бехос кўзи тушган отаси "сендан зўр қурувчи чиқади" дея уни алқайди. Бу гап болакайни суюнтиради.

Уйча қуриш энди сеvimли машғулотиға айланди. У улғайиб болади. Уйларни, ўйинчоқларни унутади. Унутган, бироқ дилининг тубида сақланиб қолган ота рағбати, далдаси касб-кор танлашига билвосита таъсир ўтказди. Ўқиб, қурувчи-инженер бўлиш иштиёқида ёнади.

Синфдошининг уйларида кун ора жанжал. Маст отаси онасини ҳақорат қилиши, уриб калтаклаши одат тусига кирган. Баъзан "ўқиб нима бўлардинг, нон топишни ўрган!" дея кайф устида қўлидаги китобни тортиб олиб улоқтиради. Бола китобни кўксига босганча хонасига қамалиб олади. "Мен ундақа бўлмайман" деган ўй билан ўзига тасалли беради. Отаси айтмоқчи, "китоб жинниси" туйғуларини қоғозга тушириб, дилидаги чигалларни ёзишга тиришади. Адабиёт тўғрагининг раҳбари ундаги истеъдод учқунини пайқаб, содда машқуларига эътибор қаратади. Шу тариқа боланинг дилида ўзига ишонч уйғотади.

Адабиёт тўғрагидан хушхўл қайтаётган ўсмир тенгдоши, бои хонадоннинг эркакотини учратади. Унинг лабидаги сигаретни кўриб, ҳайрон бўлади.

— Боксчиларм чекисалдими?
— Ташладим боксини, далам боргимай қўйди, — дейди у. — Юр, пивога "эрийман", маза қиламми?
— Раҳмат, бошқа сафар...

Ичиб-чекиб, "маза қиламми" юрган йигитчага пивохонада танишган, "оталикча" олган акахони "йўл кўрсатади". Даласининг ғашлонидиға ҳамёнидан билитингмай, ўзоқдан олиб туришни ўргатади. Ҳа, шу пулларга энди ресторанда "яйраб" ўтирганларида нотаниш маст йигит жанжал чиқаради. Ўсмир кўлига тушган пичоқни рақибининг биқинига санчади. Яхшики, у энгил

ТАЪСИРЧАН ТАДБИРЛАР

тан жароҳати олади. Суд шартли жазо тайинлаган ўсмир вояга етмаганлар билан ишловчи милиция нозирининг назоратига қўйилади. Бойвачча отаси "ўғлим қандай қилиб номаъқул кўчага кирди?" дея аюханнос солади-ю, айбни ўзилан эмас, бошқалардан излайди...

— Ўсмирлар ҳуқуқбузарликларининг сабаблари турли-туман, — дейди Андижон вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи Шермуҳаммад Усмонов Асака шаҳар вояга етмаганлар ишлари комиссияси аъзолари, таълим муассасалари ва бошқа идоралар масъул ходимлари билан ўтказилган анжуман сўнггидаги сўхбатимизда. — Лекин, уларни бирлаштирилган умумий жиҳатлар бор. Ҳар бир ўсмирнинг қандай қилиб бўлмасин, ўзининг "мен"ини, ўзалини тасдиқлашга, теъаригидиғларига намоеън этишга интилиши табиий ҳол. Бу иштиёқни пайқаб, рўёбга чиқара олиши учун фойдали ўзанга йўналтириш оила катталари, таълим даргоҳларидаги устоз-ўқитувчилар-

нинг эътиборига боелиқ. Эътиборсиз, қаровсиз қолган ўсмир бирон-бир йўсинда, номақбул иш билан бўлса-да, ўзининг алоҳидлигини намоеън этмоқчи бўлади. Билиб билмай ҳуқуқбузарликни содир этади...

Вилоят прокуратураси органлари жамоатчиликка таяниб, вояга етма-

ҳуқуқбузарликларнинг аксарияти бекорчилик оқибатида келиб чиқади. Вилоят прокуратураси органлари ўтказган тадбирлар натижасида ота-оналар, таълим муассасалари ходимларининг эътиборсизлиги туфайли мактабга қатнамай қўйилган, дарбалар юрган болалар ўқишга жалб этилди. Жойларда 72 маротаба сўхбатлар ўтказилиб, болаларнинг ҳуқуқий онгини шакллантириш масалалари атрофлича муҳокама қилинди, йўл-йўриқ ва тавсиялар берилди. Касб-ҳунар танлашга онд тадбирларда болалар ўқишнинг ўзларига мақбул йўналишларини танлашди. 100 дан зиёд спорт мусобақаларида қатнашган

ескин қамайдди. Мактаб ўқувчиларининг ҳуқуқбузарлик содир этишлари қарийб тенг баробарига қисқарди.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридиға вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиянинг 2009 йил 23-декабрь кунги йиғилишида таъкидланганидек, тарбиявий ишлар савиясини, педагог ходимлар малакасини юксалтириб бориш долзарб вазифалардан ҳисобланади. Андижон вилоят прокуратураси комиссия қарорларидан келиб чиққан ҳолда 2010 — "Баркамол авлод йили"да ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликни келтириб чиқарувчи сабабларни бартараф этишни қўзлаб анжуманлар ўтказмоқда. Марҳамат, Булоқбоши, Ҳўжабод ва Асака туманларида вояга етмаганлар ишлари бўйича ҳудудий комиссияларнинг аъзолари, таълим-тарбия муассасалари, ИИБ ходимлари иштирокида бўлиб ўтган анжуманларда чет эллардан юртимизга "экспорт" қилинаётган тубан "оммавий маданият", гиёҳвандлик, ахлоқсизлик каби иллатлардан ёшларни асраш, уларнинг ҳуқуқий билим савияларини ошириб бориш орқали ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш масалалари кенг муҳокама қилинди. Вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи Ш.Усмонов, шаҳар ва туман прокурорлари ўсмирларнинг бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш зарурлиғига алоҳида эътиборни қаратдилар.

Анжуманларда таъкидланганидек, ҳар бир бола, ўсмир алоҳида бир олам. Таълим-тарбия жараёнида уларнинг ранг-баранг, бетакрор дўнэсини, теъарак-атрофларидаги воқеа-ҳодисалар инъикосида шаклланаётган руҳиятларини ҳам эътибордан соқит этмаслик лозим. Маънавий ва жисмонан соғлом ўсмиб-улғайишлари учун ахлоқ-одоб нормаларига зид таъсирлардан асраш, ўқишдан ташқари қизиқётган фойдали машғулотлари билан доимий шуғулланишларини рағбатлантириб бориш зарур.

Исроил ИБРОҲИМОВ,
"Huquq" мухбири

Ҳурматли тахрират газетаси ходимлари!
Мен "Huquq" газетаси билан имкон қадар танишиб келмоқдаман. Газетанинг 2009 йил 5 ноябрь сонидида чоп этилган "Давомии суъид" номи мақолани ўқиб, унда кўтарилган мавзу юзасидан ўз фикрларимни билдириш истағи пайдо бўлди. Шу сабабли "Чекаётган аёл" номи мақоламни сизларга жўнатмоқдаман.

Раҳматилло МЕНГИРОВ, ўқитувчи
Қашқадарё вилоят Қамати тумани Ноғохон қишлоғи

Яқинда шаҳардаги дўконлардан бирига кириб, сотувчи билан ёшгина қиз ўртасидаги сўхбатга беихтиёр гувоҳ бўлиб қолдим.

— Амаки, сигарет борми?
— Бор.
— Унда бир қути узатиб юборинг, —

тин-қизларимизнинг оғзидан ҳам тез-тез сигарет тутунни бурсеқиб чиқаётганини кўриб, тушимми-ўнгимми, билолмай қоламан. Ёқамни ушлаيمان. Улардаги андиша қаерда қолди?

Бундан салгина олдин бир олий ўқув масканининг факультетларидан бирига

Ушб, бугун айрим хотин-қизларнинг эркаклар қатори чекишга руж қўйишига нима сабаб бўлмоқда? Бу ҳавасми? Тарбиями? Ёки тақдир, енгилтақлик оқибати? Ёхуд бунинг бошқа сабаблари борми? Аммо қандай сабаб бўлишидан қатъи назар аёлларимизнинг чекишини тасаввурга сиғдириб бўлмайди. Бу аёл табиғатига тўғри келмайди. Чекин аёл гузаллигига доғ туширади, қадр-қимматини паясйтиради.

Бундан ташқари, тиббиёт нуқтаи назаридан ҳам аёлга чекиш маън қилинади. Чунки қашанда аёл, нафақат ўзини, балки

туғилажак фарзандининг ҳам соғлиғига зомин бўлиши мумкин. Бизнинг таълим-тарбиямиз, урф-одатларимиз ва ҳатто динимиз ҳам аёл кишининг қашандалигини қоралайди.

Чекувчи хотин-қизларни кузатиб, уларнинг кўпчилиғи ўзини ўқимишли, лавозимли, маданиятга деб тушунаётганлар эканлигини кўраемиз. Бу нима, европача маданиятга берилиб, ўзбекона таълим-тарбиямиздан узидиб қолиш оқибатимикин?

Одатда йигит томондан қиз томонга совчи бўлиб борган киши қувёб бўлмишининг ичмаслиғи-ю чекмаслиғини алоҳида ҳислат сифатида кўраётиб ўтади. Демак, чекмаслик эркак киши учун қанчалик ҳислат саналар экан, хотин-қизлар учун бунинг аҳамиятини таърифлаб ўтиришга ҳожат бўлмас керак. Шундай экан, бугун ўзбек қизи ёки аёлнинг кўчада эркаклардай бемалол чекиб турганини ёки сигаретини тутатиб олиш учун сиздан тугурт сўраб турганини сиз қандай баҳоларсиз?

ЧЕКАЁТГАН АЁЛИ

қиз шундай дея сотувчиға пул узатди. Аввалига қиз сигаретани биров учун харид қилаётми, деган хаёлга борган эдим. Аммо янглишган эканман. Қиз дўкон эшигидан чиқishi билан сигарет олиб лабига кистириди, сўнг тутатиб, ютоққанча бир-икки бор тортиб, оғзидан тутун чиқарганча йўлида давом этди.

Бу ҳолни кўриб, донг қотиб қолдим. Сотувчининг, "Сизга нима керак?" деган саволидан кейингиға хаёлимни жамлаб олдим. Тўғриси, сигарета тутатаётган ёки харид қилаётган хотин-қизларни биринчи кўришим эмас, аммо ҳар гал бу ҳол менга тасодифий ва fairитабийидек туюлаверади. Бу ҳолатни идрокимга сиғдиролмайман. Илгарилари кўча-қўйларда ўзга миллат аёллари чекиб юрганига кўзим тушганда, "ҳайрият, ўзимизнинг ўзбек хотин-қизлари бунақа эмас", деб қўярдим. Бугун эса афусуки, ибולי, хаёли ва ор-номусли деб фахрланадиган хо-

йўлим тушиб қолди. Ўқув биносининг иккинчи қаватиға кўтарилиб, ичкариға юриши билан тўғридаги очиқ дераза олди-дан таралаётган қуюқ тутунга кўзим тушди. Яқинлашганимда маълум бўлдики, чекиб, сўхбатлашаётганлар шу эрининг домчалари экан. Нима қилибди, дейишингиз мумкин. Аммо не кўз билан кўрайки, чекаётганлар орасида аёллар ҳам бор эди. Балки бу нарса улар учун аҳамиятсиздай туюлар, бироқ бу ҳолат четдан қараганда хунук манзара касб этар экан. Чунки олийгоҳ нафақат илм берадиган, балки таълим-тарбия, ахлоқ-одоб ўргатилган, қолаверса, домчалар ўзини тутиши, юриш-туриши билан талабалар онгига таъсир ўтказадиган маскан ҳамдир. Шундай экан, домчаларнинг юқоридиғи ҳолати эстетика, одоб-ахлоқ қоидаларига зид эмасмикин? Айтинг, айтинг бундай ҳолат коллеж, мактаб ўқитувчилари орасида ҳам кенг тарқалиб кетмасин!

Кейинги вақтда контрабанда йўллари билан хорижда ишлаб чиқариш, сифатига, фойдаланишга кафолат ҳужжатлари бўлмаган товарларни юртимизга олиб ўтишга уриновчилар хатти-ҳаракати анча жонлиб қолгандай туюлмоқда. Жиноят оламида бундайлар "154-лар", "Шмоткачи" ва яна аλλαқадди атамалар билан танилган. Хуқуқ-тартибот органлари томонидан бундайларга қарши қонун йўли билан қаттиқ кураш олиб беришмоқда. Уларни қўлга тушириш учун ўтказилаётган тадбирлар чоғида бўйсуниб, тўхташ ўрнига қочишга уринаётганлари ҳам учраб қоляпти. Контрабанда йўли билан олиб ўтилган моллар юклардан машиналарда катта тезликда қочишга уринган бундай кимсалар фақат ўзларининггина эмас, йўллардаги бошқа фуқаролар ҳаётларини ҳам хавф-хатар остида қолдиришмоқда.

Яқинда "154-лар" деб аталувчи ана шундай ноқонуний ва хавфли тўданинг 15 нафар аъзоси қўлга олинди. Уларнинг давлат ва халқ манфаатларига зид ҳолда амалга оширган ишларига хуқуқий баҳо берилди. Суд ҳукми билан тегишлича жазога тортилди, катта миқдорда товон тўлашга мажбур бўлишди.

Бу жиноий тўда, пул ва бойликка ҳирс қўйган бир ҳовч тижоратчи никоби остидаги кимсалар алдовига учган, осон пул топиш йўлига кирган ёш йигитлардан иборат бўлган. Аксарият қисмининг тайинли иш жойи йўқ, муқаддам судланган. Уларнинг ҳаммасини ноқонуний ва тез даромад топиш мақсади бириштирган. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 6 майда қабул қилинган "Жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудига товарлар олиб келинишини тартибга солиш тўғрисида"ги 154-сонли Қарори талабларига зид равишда қилаётган хатти-ҳаракатлари оқибатини ўйлаб, мушоҳада қилиб кўришмаган...

Улар асосан Қирғизистон Республикасидан Ўзбекистонга айланма йўллар орқали жуда кўп миқдордаги товар моддий бойликларини олиб ўтишга уринишган. Қирғизистон Республикаси фуқаролари бўлган Талай, Олмос, Тутан, Нурлан, Талайт, Маҳмаат, Суюн исмли шахслар билан жиноий тўл бириктирган ҳолда, улардан олинган молларни божхона назоратини ҳисобга, мамлакат ички бозорига олиб ўтатиётганларида қўлга олинди.

Режага кўра, жиноий тўда аъзолари ўртасида нафақар аниқ тақсимлаб олинган. Жумладан, 1990 йилда тузилган, Олтиариқ тумани Каттап қишлоғида яшовчи Мух

Ота-она учун энг буюк бахт фарзанди камолдини кўриш. Аммо бу саодатманликка эришмоқ осон эмас. Баъзан, болам ўқисин, болам кийсин, қўлдан, тенгқурларидан кам бўлмасин деб елиб-югурасиз, оқ ювиб, оқ тарайсиз-у тарбиянинг қарирдаги хатога йўл қўясиз. Ёки ҳаммаси жойида бўлиб кўринган ҳолатнинг маънавий мағзига кириб боришга ҳафасласизлик қиласиз. Бу эса тарбияда ларз пайдо бўлишига олиб келади.

Саидбек Исоев тарбияланган онла тинч, ўзинга тўқ, қисқаси рисоладагидек эди. Ҳали болалик дунёсини тарқ этиб улгурмаган, усмирлик оstonасида турган Саидбек нега қабих жиноятга қўл урди?

Саидбекнинг ҳам тенгдошлари қатори орзулари бисёр эди. Ҳарбий бўлиш ниятида китоб мутулаа қилар, ота-онаси олиб берган компьютерда узун кун ишларди. Бухоро озиқ-овқат ва енгил-саноят технологиясини институти ҳузурдаги лицейда ўқиётган Саидбекнинг гуруҳда ҳам, домлар олдида ҳам ўзинга яраша маъқиб бор эди. У ҳақда "Бўладан талаба", "Келажакки порлоқ" дейишарди.

2009 йил апрель ойларида лицейдаги гуруҳ раҳбари А.Собиров эгичил, чаққон ва ҳозиржавор Саидбек билан учрашиб қолди. — Лицейдан битта процессорини олдим. Сенинг ўртоқларинг кўп, Саидбек. Шу... процессорини ичини тўлдириб, ишлайдиган қилиб қўйсанг дедим, — домла чайнади. — Қолаверса, компьютердан ўзинг, курсдошларинг фойдаланади-ку... — деб қўшиб қўйди А.Собиров.

Бу "илтисом"ми, ёки "топириқ", унинг Саидбек учун аҳамияти йўқ, Чунки у домланинг "ишонч"ини оқлашни шарт деб биларди. Айни унинг ёшидаги болалар ўзини нима-

ҚИЊҒИР ИШНИНГ ИНТИҲОСИ

риддин Аъзамов ва унинг 1988 йилда туғилган ҳамқишлоғи Нуриддин Каримовлар Қирғизистон Республикаси фуқароларидан олинган товар моддий бойликларни Ўзбекистон ҳудудига божхона пости ўрнатилмаган айланма йўллар орқали олиб ўтишни тазминлашни буйинларига олишган. Жиноий гуруҳнинг Ином Камолов, Нуриддин Розиков, Музаффар Маматов ва Отабек Кимсанов, Мухсин Турғунбоев, Саиджамолхон Азимов, Шухрат Маддалиев, Нурмат Каримов, Зиябиддин Сиддиқовлардан иборат аъзолари эса олиб ўтилган моддий бойликлар юклардан автомашиналарни Ўзбекистон ҳудудигаги белгиланган жойларга тўксизларсиз этиб боришини кафолатлашлари лозим эди. Низом Ҳамроқулов, Зоҳид Узоқов, Насимхон Бузрукоевлар зиммасига контрабанда молларини автомашиналарда белгиланган манзилга етказиб бериш вазифаси юклатилган эди.

Контрабанда йўли билан олиб ўтилган молларни белгиланган жойларга етказишга кўмаклашгани учун ҳар бир "Нексия" машинаси ҳисобидан 50 минг, "Мерседес-Бенц" русумли кичик автобусларга 250 минг сўмдан олиб келган М.Аъзамовнинг жиноий гуруҳ фаолиятида тўттан ўрни катта бўлган.

2009 йил 28 январь кун кечаси, соат тахминан 23 лар атрофида Мухриддин Аъзамов беюганланиб, қўлга олиниб "сотка"дан кўз урмайди. Кимсиндир қўнғиротини сабрсизлик билан кўтириб. Бир нагит "сотка"си янграб қолди. Ундаги 998732712271 рақамларини кўри-

бок, Қирғизистондаги шерикларидан бири Тутан эканлигини билди. — Юкни тайёрлаб қўйди, — деган овози келди Тутаннинг. — Айтиб қўй, олиб кетгани келишин...

— Хўп, ҳозироқ ҳаммасига хабар бераман, — деди Мухриддин юкотиб. — Шуну қилиб турган эдик.

У жиноий гуруҳ аъзоларига қирғизистонлик шериклари молларни тайёр қилиб қўйганликлари ҳақида

С.Азимов, Н.Каримов, О.Кимсанов, Н.Розиков, Н.Бузрукоев каби гуруҳ аъзолари ҳам шу кунни Нуриддин кўмағида ўзларига тегишли бўлган контрабанда молларини машиналарга юклардан ҳолда пана-пасткам, божхона назорати ўрнатилмаган йўллар орқали юртимиз ҳудудига олиб ўтишди. Бундан суюнишиб, ўзларининг эгичликларига ўзларини табири туришган бир пайтда...

ни ташлаб қочиб қолишга уринишди... Бу сафар улар қўйилган тўсиқни бузиб ўта олишмади.

Ушшан гуруҳ аъзоларидан ашёвий далил сифатида олинган кўп турдаги товар моддий бойликлар нарх белгилаш комиссияси томонидан 248911100 сўмга баҳоланди...

Дўппи тор келиб, "сичқоннинг ини минг танга" бўлиб қолган пайтда, улар ичидан қилган ишидан бўйин товлаб, тан олмасликка уринганлари ҳам чиқиб қолди. Судланувчи Рустамхон Маҳмудовнинг тутган "йўли" ҳақида шундай дейиш мумкин. У ушшан жиноий гуруҳнинг фаол аъзоси бўлатуриб, қилмишидан тонди, ёлгон кўрғаз-

хабар берди. Кейин машинасига ўтириб-да, "Фаргона-Қўқон" катта йўли томон юри. Унинг борадиган жойи аниқ эди. Олтиариқ тумани Янгиараб қишлоғи тепасидаги чойхона ёнидан ўтган "айланма йўл"ни кузатиб туриши, бирорта божхона ёки милиция ходими кўриниб қолса, шерикларини бундан хабардор қилиб қўйиши керак эди...

Хали ёш бўлса-да, пул топишнинг ноқонуний, бунинг устига хатарли йўлини танлаган М.Аъзамов ёнига акаси Н.Каримовни ҳам тортиган эди. Акаси ҳам у каби тўда учун "кўз" ва "қулоқ" вазифасини ўтар эди. Бу сафар уқасининг кўрсатмаси билан у қоқ тунда Каттап қишлоғи чегарасидаги "айланма йўл" ёнига келиб турди.

Хаво совуқ, йўл тинч эди. Нуриддин бу ҳақда Зиябиддин Сиддиқовга хабар қилди. Оралдан ҳеч қанча вақт ўтмай, Қирғизистондан олиб ўтилган молларни юклардан олиб "Нексия" ва "Опел Вектра" русумли машиналар этиб келди. Бу машиналардан З.Сиддиқов юборган эди. Нуриддин уларни машинаси ортидан эргаштириб қўшни давлат ҳудудига олиб ўти. У эра қирғизистонлик шерикларининг хонадошларидан товар моддий бойликларни юкларнинг, яна янширини йўллар билан Ўзбекистон ҳудудига қайтиб келиши...

Шунингдек, И. Камолов,

Вилоят МХХ, божхона бошқармаси ходимлари кузатувида эканликларини пайқашмади. Хуқуқ-тартибот органлари ходимлари шу кунни Вазирлар Маҳкамасининг юқориде келтирилган 154-сонли қарори ижроси юзасидан тадбир ўтказишга тўн эди. Улар арқонини узун ташлаб қўйишди. Ушшан гуруҳ аъзолари контрабанда йўли билан олиб ўтилган моллар юклардан машиналар карвони билан Қўқон шаҳри томонга ҳаракатлана бошлашди. Машиналар тегизи юқори эди. Йўлда учраган ИПХ ходимларининг тўхташ ҳақидаги буйруқларига ҳам бўйсунмай, елдек кетиб боришар эди... Бағдан тумани Ширинсув қишлоғи ҳудудига олдидан кўриб қўйилган қаттиқ чорлар тўғрисида тўхташга мажбур бўлинди. Қўлга олинган гуруҳнинг баъзи аъзолари машина на юкларин-

ма берди. Гўе "154-лар" карвонига тасодифан қўшилиб қолган эмиш. Бироқ, кўвша ва далиллар олдиде унинг ёлгонлари пуфакдек ёрилиб кетди...

Кўрсангиз, барчаси азамат, тоғни урса талқон қилгудек келбати йигитлар. Жамият учун фойдали иш қилиш ўрнига унга тескари йўл тутдилар. Давлат ва халқ манфаатларида зиён етказадиган номақбул иш билан шуғулланилар. Қўйиб бери-са, улар бундан-да, қабихроқ ишларга қўл уришлари мумкин эди. Хуқуқ-тартибот органлари томонидан уларнинг гараз мақсади, ноқонуний ишларига қонуний чорлар кўриляб, таноблари тортиб қўйилди...

Анваржон ҲАПИЗОВ,
Фаргона вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси
Холикназар ЖўРАБОВ,
журналист

ларга қодир эканлигини кўрсатгани, ўқитишнинг мақтовига сазовор бўлиши келди. Озини маълумотли, кўннинг фарқидан таълим-парбисисдек масъулият зиммасига юклатилган А.Собировнинг шу хатоси тўғрисида Саидбекнинг маънавий дунёсига сеъилар-сеъилмас қорч чиқ тортилди. У ота-онасининг руҳсизлиги зинсийда яроқсиз процессорини ўзининг ишлаб турган процессорин билан "тўлдириб" тутатди.

Онасининг "нега компьютерингда ишламайсан?" деган сўровидан ҳушёр тортган Саидбекни ўз процессорини қандай қилиб

ловчинни қолди. "Кекса, ёши бир жойга боориб келган. Уни гулдон қилиш осонроқ... Саидбекни юбораман..."

Тоғи отунга қопчилик жиноятини содир этишдек қабихликка тайёргарлик кўрган 19 ёшли Александр инсонийлик қиёфасини йўқотган эди.

— Ака, сиз айтган "Нексия" ҳам, бобо ҳам кўримайдми, — деди телефонда Саидбек.

— Катта ишга нега шошялсан? Кут, келди, — Александрнинг овози буйруқдек янгради.

Саидбек "бобо"ни бир соатдан кўпроқ кутди. Аммо "Нексия" келмади.

— Ака, 0770 рақамли оқ ранг "Матиз" ҳам шу эрда. Хўп десангиз ўшани "договор"лашиб олиб бораман. Ҳар ҳолда иккаламиз-ку... удаласак керак!

— Бўпти, "давай", — бу А.Епихиннинг "шоғирл"ига берган "команда"си эди.

Эрта тонгда айқаш-уйқаш туш кўриб уйюган Қурбонгул она деразадан атрофни кузатаркан, даракларнинг барнақт сарғиш тус олганини кўриб юраги гашланди. "Хазонезги... Куз эрта келди, шекилми..." тушини яхшиликка йўли аёл. Балки ўша машум кун бўладиган фожияни муштилар оназорнинг кўнгли сезандир?...

— "Ешлик" қача, ака. У эрда шеригим бор, — деди Саидбек "Матиз"нинг орқа ўриндига ўтирар экан.

— Гап йўқ, ука, — деди Анвар қабих режали мижозининг ниятини пайқамай. "Ешлик" бекадга кутиб турган Александр таксининг олд ўриндигага ўтирди.

— "Ленин йўли" томонга ҳайданг. Чуми-лиша бормоқчимиз.

— 7000 сўм бўлади.

— Ҳайданг, пулини берамиз.

Канал ёқалаб кетган йўлнинг ўнқир-ўнқирлигини ёки мижоз сифатида кетаётган йигитчаларнинг "совуқ ингоҳи" тасвирини, ишқилиб Анвар машинасини тўхтатди.

— У ёнга боролмайман, йўл ёмон, — деди Анвар. "Матиз"лар кутган "манзил"га этиб келганидан хабарсиз Александр айбан шундай эътирозни кутиб тургандай ёлғовчи йигитга ташланди. Анвар оғмурдай бўйиб турган қотилинги қўлларидан кутула олмади.

Жасални каналга ташлаб юборган жиноятчилар юраги ўрнида бир парча музга айлانган эт безовта-безовта тўлғонарди, холос.

Эгасиз "Матиз" шаҳарнинг гавжум ҳаётига келиб қўшилди. Жиноятчилар режалаштирилгандек, автомашинанинг янги гилдиракларини пуллаб, эгасига алмаштиришди. Шаҳар бўйлаб сайр этиб кўнгилихушлик қилишар экан, бу жиноят ҳам исзис ёпилишига умид қилишган эди.

2009 йил 14 сентябрда туниги тонгта ялган Анвар Бобоқудовнинг ота-онаси, ақллари дом-дараксиз йўқолган жигаргўшаларини изламаган жойлари қолмади. Анвар ўша тун уйга қайтмади.

Бир йигит навқорон ёшида қабохат қурбонига айланди. Фарзанд доғида адо бўлган ота-она фарёди, жигарбандларнинг кўз ёши уводидан қўрқмаган, маънисиз ҳаёт тарзини танлаган, ёшилитини ҳазонга айлантирган Александр ҳамда Саидбекни бундан кейин нималар кутаяпти?

Ёмонлиқнинг рангини кўрмайсиз. Жиноят жой танламайди. Жиноятчининг миллати йўқ, Аммо ёмонлик — қора қилмиш. Жиноятнинг кўчаси қоронғу, жиноятчининг бир умр юзи қора.

Насриддин САДИРОВ,
Бухоро вилоят прокуроратчаси катта терговчиси
Моҳира ШАКАРОВА,
журналист

ҚАБИХЛИК

тузатиш ҳақидаги ўй қийнай бошлади. Бу борада 6 ойдан буён яхши танишига айланган Епихин Александрна маслаҳат сўради. — Бир нарсани режалаштириб турибман, "брат".

— Нима экан?

— "Пиридасттир" мачитининг олдидеги прокатхонада компьютерга қўзим тушувди...

— Бу "иш"ни мен удалайман, аммо қуруққа эмас.

Пухта ўйланган режа асосида амалга оширилган ишбу жиноят тўғрисида жабрланган дўхон мудири Б.Мавлонов враларнинг саёй-ҳаракати, бахтли тасодиф тўғрисида омон қолди. Саидбекнинг компьютери ишлаб бошлади. Жиноят ҳақида ҳеч кимга гапирмасликка сўз берган Саидбек сенгизбў ойи бошларида эски танишини учратиб қолди. Авалги жиноятнинг изи қўмилган-дек бўлгани боис, жиноятчилар навбатдаги гараз режани тузишди.

Унга жиноий шерик топилганидан қўнгли тинчиган Александр Епихин икки-уч кун илгари учрашган қирақаш такис ҳай-

Улугнор тумани ҳокимлиги ижтимоий таъминот бўлими бошлиги ўринбосари Исақали Бозоров Оқ том қишлоғида таниши Маҳмуджонни учратиб қолди. Гап орасида Исақали унинг ҳам пенсия олиши мумкинлигини қўстириб ўтди.

- Ахир ёшим етмаган-ку!
- Эй, ака! Қаловини топсанг қор ҳам ёнади, дейдилар. Йўлини қилса бўлмайдиган иш бор эканми!
- Қандай қилиб?
- Паспортингиз копиясининг орасига 500 "қўки"дан солиб берсангиз, пенсияга чиқиб турибсизда.
- Агар шу билан иш битса, берганим бўлсин.

бўлим хабарчиси А.Умаров, "Сариқ-сув" почта алоқа бўлими бошлиги А.Абдураҳимов, "Чулобод" почта алоқа бўлими бошлиги М.Қадировларни ҳам атрофига бирлаштиради. Сўнг Улугнор туман ҳокимлиги қошидаги илоралараро хўжалик ҳисобидagi шахсий таркиб ҳужжатлари архиви бошлиги Қ.Абдулаттаев ҳамда архивчилар О.Абдуллаев ва Қ.Қамбаровларни ҳам гуруҳга қўшади. Чунки уларнинг ҳам айрим масалаларда ёрдами тегиши мумкин эди-да!

Гуруҳ раҳбари уюшган гуруҳ ўртасида тузилган жиний режага кўра, аслида йўқ шахсларнинг исм-фамилияси, меҳнат стаж ва иш ҳақи тўғрисидаги маълумотларни компьютер базасига киритиш йўли

"Мавсумий иш" қийиёи

Агар Бекмурод ўшанда Сергелга бормаганида ва исми ҳозир ёдидан ҳам кўтарилган, татар миллатига мансуб йигит билан учрашмаганида, балки бугун суднинг қора курсида ўтирмаган бўлармиди? Йигит ўта ҳождатбарор экан, зумда Бекмуродга пойтахт бўйлаб жамоат транспортида бепоул юриш ҳуқуқини берувчи гувоҳнома тайёрлаб берди. Уша кўни Бекмурод унинг нафақат "ҳождатбарор"лигига, балки "қобилият"ига ҳам тан берди. У ясаган гувоҳнома аслидан сира фарқ қилмасди. Шу боис, Бекмурод ундан бемалол фойдалана бошлади. Аммо шаҳарнинг у бурчагидан бу бурчагига бекор бориб келишдан фойда кўрмади.

Шундай кўнлардан бирида автобусга чиққан икки аёлнинг суҳбати унинг эътиборини тортди:

— Узим бу йил коллежни тугатди. Институтга кириши керак.

— Яхши. Унда бўлса, мен вазиятни билай. Кейин сизга телефон қилиб, жавобини айтаман. Шунга қараб иш тутамиз.

Орадан ўн дақиқа ҳам вақт ўтмай Бекмурод Дилдорига кўнғирок қилди.

— Эртага соат 12.00ларда шаҳар ҳокимияти олдига кўришамиз. 1000 АҚШ доллари олиб келсангиз, бўлди. Илтимос, кечикманг. Бошқа зарур ишларим ҳам бор.

Эртасига белгиланган жойда Дилдора билан кўришган, долларларни ёнига уриб, жуфтакни ростлади...

Биринчи иши муваффақиятли битганидан ҳаволанган Бекмурод, каттароғига кўл урмоқчи бўлди. Бироқ, негадир ўзини ёлғиз сезиб, шерик топмоқчи бўлди. Уйлай-уйлай, шерикликка эски таниши Самад Ибрагимовни (исм-фамилиялар ўзгартириб берилмоқда) танлади. Самад узоқ ўйланмай, таклифга дарҳол рози бўлди.

Навбатдаги миҳоз билан 13 сентябрь кўни учрашишга келишилди. Икки "ҳождатбарор" кечки пайт пой-

мамнун ҳолда тушиб кетди. Уйга келибқ, ишни танишларига кўнғирок қилиб, "ўлжа" ахтаришдан бошлади. Харақатлари бесамав кетмай, уч кўнлардан кейин кўл телефони жиринглаб қолди.

— Алло, Бек ака, яхшимисиз? Соғлиқлар, уйдагилар, ишларингиз?..

— Раҳмат. Кечирасиз, танимадим?

— Танимадингизми?! Утган ҳафта ТошМИ олдига кўришган эдик-ку! Ушанда "танишлар бўлса, ўқишга киритамиз", деган эдингиз...

— Ҳа-ҳа, эсладим. Дилдорамиз?!

— Топдингиз. Ёрдамингиз керак эди. Жияним бу йил мактабни тугатди. Духтирликка қизиқди. "Боровский" коллежига ўқишга кирмоқчи. Шунга ёрдам бероласизми?

— Жоним билан. Бу қийин эмас.

Оддий коллеж экан-ку. Ишончли каналим бор. Фақат... Ўзингиз биласиз...

— Бу томонини ўйламанг. "Рози" қиламиз.

— Яхши. Унда бўлса, мен вазиятни билай. Кейин сизга телефон қилиб, жавобини айтаман. Шунга қараб иш тутамиз.

Орадан ўн дақиқа ҳам вақт ўтмай Бекмурод Дилдорига кўнғирок қилди.

— Эртага соат 12.00ларда шаҳар ҳокимияти олдига кўришамиз. 1000 АҚШ доллари олиб келсангиз, бўлди. Илтимос, кечикманг. Бошқа зарур ишларим ҳам бор.

Эртасига белгиланган жойда Дилдора билан кўришган, долларларни ёнига уриб, жуфтакни ростлади...

Биринчи иши муваффақиятли битганидан ҳаволанган Бекмурод, каттароғига кўл урмоқчи бўлди. Бироқ, негадир ўзини ёлғиз сезиб, шерик топмоқчи бўлди. Уйлай-уйлай, шерикликка эски таниши Самад Ибрагимовни (исм-фамилиялар ўзгартириб берилмоқда) танлади. Самад узоқ ўйланмай, таклифга дарҳол рози бўлди.

Навбатдаги миҳоз билан 13 сентябрь кўни учрашишга келишилди. Икки "ҳождатбарор" кечки пайт пой-

тахтимиздаги Бобур боғида жойлашган "Лесная поляна" кафесяга етиб келишди. Айтилган вақтдан анча-мунча ўтиб кетди ҳамки, миҳоздан дарақ бўлмади. Начора, чидаш керак, биров осонликча пул бермайди. Ниҳоят, кўтилган одам пайдо бўлди.

— Келинг Барноҳон. Бугун очилди кетибсиз, — аёлни хушомат билан қарши олди Бекмурод.

— Ур Кечикдим. Бир иш билан ушланиб қолдим.

— Бир эркаклар аёлларни куттиш учун туғилганми. Хиҳолат бўлманг, — дея гапга қўшилди Самад. У яна бир нималар демоқчи бўлган эди, Бекмурод чўрт кесди.

— Ишдан гаплашайлик. — У шундай дея Барноҳона юзланди:

— Хўш Барноҳон, ўқишга ким кирмоқчи?

— Ака, синглим билан жияним бу йил ўқишга киришлари керак.

— Қайси ўқишга киришмоқчи?

— Синглим 1-сонли Республика тиббиёт коллежига, жияним эса Тошкент автомобиль йўллар институтига...

— Жуда яхши. Иложини қиламиз. Эсингизда бўлса, исталган билим даргоҳига киргизишда ёрдам бераман, "соққа"сяга келишаск бўлди, деган эдим. Бўлмаса, сиз уларнинг исм-фамилияларини ёзиб беринг, мен харақатини аниқлаб, ўзим хабар бераман.

Орадан икки кўн ўтган Бекмурод Барнога кўнғирок қилди.

— Синглига саккиз юз, жиянга тўрт минг АҚШ доллари бўлар экан. Бугун "Ўзбекистон" меҳмонхонаси ёнига пулни олиб, соат 15.00 келинг...

Тошкент шаҳар прокуратураси ва шаҳар ИИБнинг тезкор ҳодимлари томонидан Бекмурод Холиқов ва Самад Ибрагимов. Барно Мустаева билан учрашув вақтида ашёвий далиллар билан қўлга олинди. Фирибгарларнинг эгри йўл билан бойиш орузи армонга айланди. Зеро, қингир ишнинг қийини чиқиб, жиноят жазосиз қолмаслиги муқаррардир.

Муҳаммадали БАБАТАЕВ,
Республика Бош прокуратураси бошқарма прокурори

НАФС ДОМИДА

— Айтганим қўлимга келиб тушган вақтдан бошлаб пенсияга чиқдим деб ҳисоблайверинг.

— Бўпти, келишдик.

Шу кўндан бошлаб Маҳмуджонга пенсия олиш иштиёқи тинчлик бермай қўйди. Айтилган маблағни топган заҳоти, Исақалини олдига етиб борди.

— Ака, берган ваъдам ўз кўчида. Уч ой ичида қўлингизга нафақа тегади. Дастлаб 130 мингдан, кейинчалик 150 мингдан оласиз.

Маҳмуджон хурсанд бўлиб:

— Раҳмат, ука, — дея, қўли кўксига хайрлашди.

Орадан бир ой ўтган, Маҳмуджонни почта бўлимидан чақириб қолишди. Бориб билдики, номига 964530 сўм пенсия чиққан экан. Маҳмуджон дастлаб ҳайрон бўлди. Ташқарига чиққан, ўзига ўзи "ахир Исақали 130 минг деган эди-ку!", деганча уйига кетди. Орадан 3-4 кўн ўтиб, Исақалининг "дуои саломини" ни олиб, у билан бирга ишлайдиган маҳалладоши кириб келди. Маҳмуджон шундагина ортиқча пуллар Исақалиники эканлигини билди ва уларни келган йигитга олиб чиқиб берди. Кейинги ойларида эса унга айтилган миқдордаги пул чиқди. Эндигина 50 ўшга кирган Маҳмуджон ўзи учун ҳеч қандай имтиёзли пенсия йўқлигини билса-да, пулларни индамала олаверди. Балки, "текинни тешиб чиқаримиди?", деб ўйлагандир. "Тешиб чиқишини" эса ноқонуний олган пенсия пуллари учун жавоб бераётгандагина билди.

Бу Улугнор туман ҳокимлиги ижтимоий таъминот бўлими бошлиги ўринбосари Исақали Бозоров бошчилигидаги жиний гуруҳ содир этган жиноятнинг биттаси эди, холос.

Жиний гуруҳ, яъни Улугнор туман ҳокимлиги ижтимоий таъминот бўлими, "Ўзбекистон почтаси" ОАЖ Андижон филиали Улугнор почта алоқа тармоғи ҳамда Улугнор тумани шахсий таркиб хўжаликлараро архивининг мансабдор шахслари мансаб ваколатини суниётсизмол қилиб, ҳужжатларни қалбақиллаштириш йўли билан кўп миқдордаги бюджетдан ташқари пенсия жамағмаси маблағларини талон-тарож қилган.

Гуруҳ раҳбари Исақали Бозоров муқаддам, 2007 йилда жиноят ишлари бўйича Улугнор тумани суди томонидан жиний жавобгарликка тортилган бўлса-да, бундан ўзига тегишли хулоса чиқармаган. У атрофига аввало, ўзи ишлаётган бўлимдаги керакли мутахассисларни жалб этди. Булар бўлим бошлиги Х.Абдуқодиров, пенсия ва нафақаларни тўлаш устидан мониторинг гуруҳи мутахассиси А.Гаджиков, шу гуруҳ инспекторлари У.Ҳожимуродов ҳамда О.Мирзаевлар эди. Сўнгра, бу ишда яқин кўмакдош бўладиган "Ўзбекистон почтаси" ОАЖ Андижон филиали "Оқ-олтин" почта алоқа тармоғи бошлиги Гулнораҳон Валиева, бош газначи Д.Эргашев, "Дезлик" почта алоқа бўлими бошлиги А.Имамов, "Мингбулок" почта бўлими бошлиги С.Худойбергенов ва шу

билан 2008 йил январь ойидан 2009 йил апрелига қадар, 1052 ҳолатда 100.224.892 сўмини растрата қилиш йўли билан талон-тарож қилган.

Нафс домига тушган бу гуруҳ юқоридagi ҳолат билангина чекланиб қолмади. Тўлов ведомстваларини қалбақиллаштириш, пенсия ва нафақа олувчиларга ортиқча тўлов си-

фатида тўлаб юбориш орқали жуда кўп миқдордаги пулларнинг растрата қилиниши ҳам уларнинг қўлимшарти сирасига кирди.

Жиноятчилар режаларини амалга ошириб, собиқ "Мирзааҳмедов" номи жамоа хўжалигида кадрлар бўлими бошлиги вазифасида ишлаган Ш.Обидов билан бирга, собиқ "Мирзааҳмедов" номи ширкатлар уюшмасига тегишли бўлган "умумий кадрлар бўлими" деб ёзилган ва ширкат хўжалигининг "ҳодимлар бўлими" деб ёзилган муҳрларни эгаллашди. Бир неча фуқаронинг номига иш ҳақи тўғрисида сохта маълумот тайёрлаб, маълумотларни компьютер базасига киритишдаи ва уларга ҳам пенсия иши ҳужжатлари юритишдаи. Натижалда 2008 йил ноябрь ойидан 2009 йил апрель ойига қадар бюджетдан ташқари пенсия жамағмаси маблағлари ассосиз тўлаб юборилди. Шундай қилиб ўзганинг 3.991.617 сўм миқдордаги пули такроран растрата йўли билан талон-тарож қилинади.

Умуман олганда эса, уюшган гуруҳ ҳужжатларни қалбақиллаштириш, ташкилотларнинг қатъий ҳисобидаги штамп ва муҳрларини эгаллаш, компьютер техникаси воситаларидан фойдаланиш орқали давлат манфаатларига 149.120.675 сўм миқдорда моддий зарар етказди. Шунингдек, жиноят иши юзасида ўтказилган тергов даврида И.Бозоровнинг жами 2.092.790 сўм пора олганлик ҳолати ҳам ўз тасдиқини топди.

Қонун барчага баробар. Яқинда жиноят ишлари бўйича вилоят суди томонидан мажур иш кўриб чиқилди ва жиний гуруҳнинг ҳар бир аъзоси ўз "насибони"ни олди.

Шуҳратбек ЖўРАЕВ,
Андижон вилоят прокуратураси бўлим бошлиги
Авазбек КўЧКАРОВ,
Андижон шаҳар прокуратураси катта терговчиси

Бош қотиб қолди. Дугонажон, мабодо институтларда танишларингиз йўқми?!

УМРБОД НОГИРОНЛИК ТАЙИНЛАШ ПУЛЛИ(МИ?)

Пахтачилик Фотима Давронова 2002 йилда сил касаллигига чалиниб қолди. Узоқ вақт даволанишдан сўнг, шифокорлар унга 2-гуруҳ ногиронлиги тайинлашди. У ҳар йили тиббий қўриқдан ўтиб, 2-гуруҳ ногиронлигини олиб келмоқда эди. Бу сафар эса умрбод ногиронликка чиқмоқчи бўлди. Шу сабабли Пахтачи туман сил касалликлари шифохонаси бош врач И.Абдураҳимов Турсуновнинг ҳузурига йўл олди.

— Мен 2002 йилдан буён ҳар йили тиббий қўриқдан ўтиб, 2-гуруҳ ногиронлигини олиб келмоқдам. Яқинда ногиронлик муддатга тугайди. Шу сабабли мени бу сафар умрбод ногиронликка чиқарсангиз.

Шифокор бироз ўйланиб тургач:

— Буни ўзинга яраша харажати бор-да, — деди.

— Қанча?

— Бир миллион сўм!

— Бир миллион сўм?! Духтир ака, сал инсоф қилинг-да, бунча пулни қаердан оламан? Озроқ камайтиринг, илтимос...

— Майли, мен вилоятгадилар билан гаплашай, кейин сизга аниқ нарҳини айтаман.

Орадан бироз вақт ўтиб, Фотима яна А.Турсуновнинг ҳузурига келди. Бош врач бу сафар беморни "тушундик бўлди" шекилли, хизмат ҳақини камайтирди:

— Синглим, умрбод ногиронликка чиқмоқчи бўлсангиз, 800 минг сўм олиб келинг. Мен барча ҳужжатларингизни тўғрилаб бераман.

Фотима Худойназарова бунча пулни топиб беролмаслигига амин бўлгач, туман ички ишлар бўлимидан ёрдам сўради. Орган ҳодимлари унга "ёрдам беринди", Ф.Худойназарова махсус ишлов берилган 800

минг сўм пулни олиб, туман сил касалликлари шифохонасига борди.

А.Турсунов ўз хонасида экан. Уни кўргач:

— Айтганимни олиб келдингизми? — дея сўради.

— Ҳа, олиб келдим, мана, — аёл шундай дея стол устига целлофан пакетга солинган пуллари қўйди.

Бош врач ҳеч шубҳаланмасдан целлофан пакетдан пуллари олиб, ўзиникига солди. Аёлга эса бўшаган пакетни узатди.

Аёл ундан катта вадаларни олиб чиқиб кетди. Аммо кўп ўтмасдан хонага ҳуқуқни муҳофаз қилувчи орган ҳодимлари кириб келишди...

Оқ халатли шифокорнинг виждонини ҳам оппоқ бўлганида эди, топган пулни даволанишга сарфлайдиган бир бечорадан бунча пул талаб қилмаган ва ўзи суднинг қора курсидада утирмаган бўларди. Афсуски, унинг баднафеялиги бошига бадо бўлди.

Аслидин МУРОДОВ,
Самарқанд вилоят прокуратураси АМИБ терговчиси

ҚАНДАЙ ҲАҚДА ЭСИДА ЙҶҚ

Буюкбритания мудофаа вазирининг ўринбосари Квентин Дэвиснинг жияни 2007 йилда француз талабасини ўлдирганликда айбдор деб топилди. Франция суди томонидан 15 йил қамқоқ жазосига ҳукм қилинган. 30 ёшли Жессика Дэвис айбига икор бўлса-да, судга қилган муросада, икки йил муқаддам 24 ёшли Оливье Мюньени қандай ўлдирганини эслай олмаслигини айтган.

Унинг сўзларига қараганда, талаба йигит билан Париж яқинидаги Сен-Жермен-ан-Ле шаҳарчасидаги барлардан бирида танишиб қолади. Ҳазор муносабатларга илтиҳот киргач, у Оливье Мюньени ўз уйига таклиф қилган экан.

Аёлнинг гапига кўра, кўп миқдорда спиртли ичимлик истеъмол қилганидан, кайфи ошиб, ўзидан кетиб қолади. Хушига келганда эса, Мюньенинг бўғизланган ҳолда қониға беланиб ётганига кўзи тушади. Қайд эшит жозик, полицияни Жессиканинг ўзи чақирган бўлиб, ўша кун ҳам уларга ҳодиса қандай содир бўлганлигини тушунтириб беролмаган.

Прокурор айбдорга 12 йил қамқоқ жазоси тайинланганини сўраган эди, бироқ Версал суди уни оғирроқ жазога маҳкум этди. 15 йиллик қамқоқ жазосидан ташқари, Дэвисга яна 10 йиллик синов муддати берилиб, мажбурий равишда психологга даволанишни ҳам белгиланган.

Судда аниқланишича, Жессика Дэвис энди 14 ёшга тулганда ота-онаси ажрашиб кетишган бўлиб, у ўшандан бери руҳий беқарорликка учраган экан. У кўп миқдорда спиртли ичимликлар, наркотиклар истеъмол қила бошлаган, муқим бир ишда ишлаш олманган, тайинли дўст ҳам орттирмаган. Бир неча бор ўз жонига қасд қилган, Жессика бир марта ҳатто Оливье Мюнье сўйиб ташланган пичоқ ёрдамида ҳаёт билан вилолашмоқчи ҳам бўлган, деб хабар қилади "Sky News" телеканали.

САЙЁҲЛАР КОММАНДОС БАЗАСИДА

Россия Федерациясининг Эквадордаги вакилининг сўзларига қараганда, Перу чегарачилари россиялик сайёҳларни ушлаб қолмай, балки уларни чегарани ўтиш маън этилган жойидан кесиб ўтишларига йўл қўймаганлар. Дипломатнинг айтишича, россиялик сайёҳларга чет элликлар учун мўлжалланган назорат пунктдан ўтиш тавсия қилинган. "Ҳозирда сайёҳлар Напо дарёси орқали саёҳатларини давом эттиришлари мумкин. Бунинг учун улар чангалзорни кесиб ўтишлари керак. Иккинчиси эса Эквадор пойтахти Китога қайтиш имкониятидир. Бироқ бу жуда узоқ ва қийин йўл ҳисобланади", деб ўз ихлоқларини давом эттириб дипломатик ваколатхона ходими Анатолий Степин.

Степиннинг гапига кўра, айни дамда элчихона чегарада қолиб кетган шахсларнинг фуқароларини тасдиқловчи маълумотномани кутмоқда. Маълумотлар олинган, Россия элчихонаси россиялик сайёҳларни ўтказиб юбориш учун Перу ҳукуматиға илтимоснома киритиши лозим.

Унинг таъкидлашича, сайёҳлар расмий тартиб-қоидаларга умуман риоя қилмаган. Шунингдек, россияликлар Перу коммандослари (урмон спецнази) базасида мажбурий тарзда ушлаб турилмаётганини тасдиқлаб, яна бир нечта оммавий ахборот воситалари орқали ҳам хабар берилган.

"РИА Новости" ахборот агентлигининг хабар беришича, "Пушти рангли дельфини қидириб" номли экспедиция аъзолари сурункали ёмғир ёғиши оқибатида орта қайтолмаганлар. Экспедиция куратори Владислав Кузовлевнинг ахборотига кўра, уларнинг Эквадорга қайта олишлари гумон бўлиб, чунки қайтишда ўларнинг ваҳшийликлари билан танилган "шур-хундулар"га дуч келиш мумкин экан.

Журналистларнинг хабарларига кўра, Перу спецнази россияликларни илтиҳот қилиб олган. Чақирилмаган меҳмонлар ҳатто овға олиб чиқилиб, хундулар қабилиси уларни ўз урф-одағлари билан таништириб-ётган экан.

БИЖУТЕРИЙЛАР СОТИБ ОЛИШДА ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

АҚШнинг "Walmart" универмаглари тармоғи таркибида қадмий қимматли даражаси катта бўлган ёш болалар тақинчоқларини сотувдан чиқариб ташлади. Экспертлар томонидан олиб борилган изланишларга қараганда, хитойлик ёш болалар маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар АҚШ томонидан маън этилган кўрғошин ўрнига янада хавфлироқ, соғлиққа ўта зарарли қадмий моддасини ишлатишни бошлашган. Изланишлар якунига етгач, бу хусусдаги расмий баёнот чоп этилди. Шу босиб бу турдаги тақинчоқлар сотувдан олиб ташланди, деб хабар қилади "Associated Press" ахборот агентлиги.

Баёнот эълон қилинган, федерал ҳукуматнинг назорат органлари болалар маҳсулотлари хавфсизлиги учун кенг қамровли кампанияни бошлаб юборишди. АҚШ Конгресси ҳам бу ҳолатга ўз нуқтаи назарини ёндашиб, болалар маҳсулотларини ишлаб чиқаришда қадмий моддаси ишлатилишига таъқиқ қўйиш лозимлигини қайд этди.

Мутахассисларнинг фикрича, қадмий болалар миясини ривожланишига салбий таъсир кўрсатиб, рақ касаллиғига олиб келиши мумкин экан. Экспертлар томонидан турли шатлардан сотиб олинган ёш болалар тақинчоқлари ўрганиб чиқилган, Натижаларга кўра, кўп ҳолларда тақинчоқларда қадмий миқдори 10, айримҳолда 80, баъзан эса ҳатто 91 фоизга етган. Хавфли тақинчоқлар асосан, "Walmart, Claire's ҳамда Dollar N More" магазинларида сотилган.

САБАБЛАРИ АНИҚЛАНМОҚДА

Япониянинг Осака префектурасида жойлашган Хабикино шаҳридаги барлардан бирида қуролланган шахс ён-атрофдагиларни ўққа тутган. Ушбу ҳодиса натижасида уч киши яралдор бўлиб, оғир аҳволда шифохонага ётқизилган.

Босқинчи воқеа жойининг ўзида жонига қасд қилган. Полиция вакилининг айтишича, ҳозир мажкур шахсни бундай хатти-ҳаракат қилишга ундаган сабаблар ойдинлаштирилмоқда. Унинг исми-шарифи тергов манфаати йўлида сир тутиляпти. Японияда ўқ-отар қуролларни сақлаш тартиби чегараланган бўлганлиги туфайли терговчилар жиноятчи уюшган жиний гуруҳ аъзоси бўлган, бўлмаганини текширишмоқда.

Маълумки, Япония ҳукумати сўнгги йилларда уюшган жиний гуруҳларга (мафия-якулза) қарши кескин ва муросасиз кураш олиб бормоқда. Бу боралда мамлакат қонун чиқарувчи ҳокимияти томонидан тегишли қонун ҳужжатлари ишлаб чиқилган, деб хабар қилади "Associated Press" ахборот агентлиги.

МУДДАТ УЗАЙТИРИЛАДИМИ?

"Янгиликлар қироли" номини олган "Google News" ўз саҳифаларида "Associated Press" ахборот агентлигининг материалларини чоп этишни тўхтати. Мажкур ахборот агентлигининг янгиликларни сўнгги бор "Google News"да 2009 йилнинг 23 декабр кўни чиққан.

"Google News" вакилининг айтишича, агентлик билан тузилган лицензион шартнома ҳамон ўз кучида қолмоқда. Бироқ, бу чоралар нима сабабдан қўлдан-қўлга ўтказилганлиги ҳақида на "Google News" ва на "Associated Press" изоҳ бermoқда. "CNN" телеканалнинг таъминига кўра, агентлик янгиликларни томонлар ўртасида янги шартнома муҳомааси вақтида юзага келган тушунмовчиликлар сабабли чоп этилмапти.

"The New York Post" нашрининг фикрича, "AP", "Google"дан ўз янгиликларини қайта жойлаштириш эвазига туланилган ҳақ миқдорини оширишни талаб қилган. Маълумки, "AP"нинг асосий даромади рекламанинг жойлаштирилиши эмас, балки унинг янгиликларини қайта босиш орқали тушадиган маблағларидан иборат.

2009 йилнинг октябрида "AP" янги тилдаги шартнома турини жорий этишни маълум қилди. Унга кўра, мижозларга эксклюзив ахборот ўлдириш тарзида етказилиши мумкин. "Google News" ва "Associated Press" ўртасидаги шартнома муддати жорий йилнинг январь ойи охирида тугайди.

ИНСОНПАРВАРЛИК ЁРДАМИ ЮБОРИЛМОҚДА

Ҳафтада 12 январь кўни Рихтер шкаласи бўйича 7,3 балли ташкил этган зилзила рўй берди. Табиий офат натижасида қирғилар сони 100 нафарга етган. Гаити пойтахти Порт-о-Пренсда қўлаб бино ва иншоотлар қўлаб тушган. Мамлакатнинг маъмурий бошқаруви, электр билан таъминлаш ва коммуникация тизимлари ишдан чиққан. Ер қимирлашининг биринчиси Каррефур шаҳри яқинида, иккинчиси айни пойтахт биқинида рўй берган, деб хабар қилади "Reuters" ахборот агентлиги.

Гаити халқро ҳамжамиятга муурожаат этиб, инсонпарварлик ёрдами сўраган. Қўлаб дувлатлар Гаитига ёрдам қўлини чўзиб, заўтқарувчилари, техника, тиббий воситалар ва озик-овқатлар юборишмоқда.

ЭНЕРГЕТИК ИНҚИРОЗГА ҚАРШИ КУРАШ

Венесуэла ҳукумати мамлакатдаги энергетик инқирозга қарши курашиш учун қатор чораларни жорий қилди, деб хабар қилади "Associated Press" ахборот агентлиги. 12 январдан бошлаб Венесуэла аҳолиси кунига 4 соат электр энергиясидан маҳрум қилинмоқда.

Энергетика вазирлиги расмий вакилларининг аниқлик киритишича, электр энергиясини мунтазам равишда ўчирилиб турилиши мамлакат бўйлаб амалга оширилади. Бу боралда ҳеч қимга имтиёз берилмайди. Шундай бўлсада, айрим жойларда электр тўрт соатга, бошқаларида уч соатга ўчирилиши мумкин.

Пойтахт Каракас ва унинг атрофида электр энергия таъминоти узилиши 13 январдан бошланган. Бу чоралар мамлакатда сув захиралари кескин камайиши ҳамда Венесуэла электр тизимлари учун асосий манба бўлган, дунёдаги энг катта гидроэлектростанциялардан бири бўлмиш "Тури" гидроэлектростанцияси қувватининг пасайиши натижасида юзага келган энергетик инқироз билан курашишга йўналтирилган.

Венесуэлада йилнинг ушбу мавсумида қурғоқчилик ҳукм суради. Сув захиралари камайиши эса айни шу қурғоқчиликнинг оқибатидир. Аввалроқ, энергетик инқироз билан курашиш доирасида мамлакат президенти Уго Чавес бир қатор тижорат ва саноат корхоналарига электр етказиб беришни камайитириш ҳақида қарор қабул қилган эди. Шунингдек, у бошқа соат минтақасига ўтишни ҳам таклиф қилган. Лекин бу йўл билан инқирозни бартараф этиш мумкин эмас.

НАРКОБОРОН УШЛАНДИ

Қидирувда бўлган ўта хавфли наркоборонлардан бири бўлмиш Теодоро Гарсий Сименталь сешанба кўни Калифорния янги оролининг Мексикага тегишли жанубида қўлга олинди. "AFP" ахборот агентлигининг хабар беришича, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари "Эль Тео" лақабли мексикалик мафиозо билан бирга унинг "Эль Торито" лақаби билан танилган укасини ҳам ҳибсга олганлар.

Бундан салгина аввалроқ, Мексика маъбуотида 30 миллион наркоборон яширинган жой тўғрисида маълумот берган шахсга 20 миллион песо (2 млн. 353 минг АҚШ доллари) миқдорда муқофот пули берилиши ҳақида ахборот эълон қилинган эди. Мексика ҳукумати Эль Теони АҚШ билан чегарадош Тихуана шаҳарчасида содир этилган юзлаб қотилликларга алоқадор, деб ҳисобламоқда. 2009 йилнинг январь ойида маълум бўлганидек, Сименталь "Шўрва қайнатувчи" лақаби билан танилган профессионал қотил Сантьяго Месо Лопесни ёллаб, ўзини 300 нафардан ортиқ рақибларнинг жасадларини қаустик солада эритиб юборишни буюрган экан. Бу иш учун Сименталь Лопесга ҳафтасига 600 доллар миқдорига "маош" тўлаган.

Хабарларга қараганда, Теодоро Гарсия Сименталь Тихуана шаҳридаги нарккартелнинг бош сикарийси (қотили) бўлган. 2008 йилнинг 25 октябрида картель раҳбари Эдуардо Ареляно, яъни "Доктор Феликс" полиция томонидан ушлангандан сўнг, Эль Тео жиний уюшмани тарқ этиб, картелнинг янги сайланган раҳбарига қарши уруш бошлади. Натижада Тихуанада шафқатсиз қотилликлар юз бера бошлади.

Эль Теонинг ҳибсга олиниши Мексика президенти томонидан уюшган жиноятчиликка қарши кураш кампанияси доирасида бир ой ичида қўлга киритилган учинчи йирик галаба ҳисобланади. 2009 йилнинг декабрь ойи ўрталарида машҳур наркоборонлардан бири Артуро Бертран Лейба, Мексика пойтахти жанубида наркосавдогарлар ва денгиз пилдалари ўртасида юз берган отишма вақтида ўлдирилган бўлса, 30 декабрь кўни полиция унинг укаси Карлосни ҳибсга олган.

Умуман олганда, сўнгги уч йилда нарккартеллар ўртасида таъсир доирасини бўлиш натижасида келиб чиққан оммавий зўравонликлар тўлқини оқибатида Мексикада 15 минг киши ўлдирилган.

ГАРОВАДАГИЛАР ОЗОД ҚИЛИНАДИМИ?

Яман ҳукумати жангарилар томонидан ярим йил аввал ўғирлаб кетилган беш кишидан иборат немис оиласи ҳақида маълумот олган. Бу ҳақда Яманга расмий ташриф билан келган ГФР ташқи ишлар вазири Гидо Вестервеллега мамлакат президенти Али Абдулла Солиҳ айтиб берган.

Абдулла Солиҳ, ўз навбатида гаровдагиларни озод этиш бўйича барча имкониятларни ишга солишга ваъда берган. Айрим маълумотларга кўра, жангарилар қўлида саксониялик оиладан ташқари Буюкбритания фуқароси ҳам бор экан.

Узоқ вақт давомида гаровга олинганлар тўғрисида умуман ҳеч қандай маълумот йўқ эди. 2009 йилнинг декабрида эса Германия махсус хизмати вакилларининг қўлига ўғирланган уч нафар бола тасвирга туширилган видеотасма тушиб қолган. Шундан кейингина икки қизалоқ, беш ёшли Лидия ва уч ёшли Анна ҳамда уларнинг бир ёшли Симон исмли укасининг тирикчилиги ишонч ҳосил қилинди.

Иоханес, унинг турмуш ўртоғи Сабина ва уларнинг уч нафар фарзанди ҳамда бир нечта бошқа хоржий сайёҳлар 2009 йилнинг 12 июнида ўғирлаб кетилган бўлиб, бир неча кундан сўнг, гаровда бўлганлардан утчасининг, 34 ёшли корейлик аёл ва ГФРлик Анита ва Рита-ларнинг жасадлари топилган эди. Махсус хизмат вакилларининг фикрича, аёллар жангарилар қўлидан қочишга уринган пайтда ўлдирилганлар, деб хабар қилади "AFP" ахборот агентлиги.

"Respublika Mulk-Auksioni" ДК Андижон вилоят филиали очиқ Танлов ва Аукцион савдоларига таклиф этади

1. Қўшимча сармоя киритиш мажбуриятини олиш тартибидagi очиқ танлов савдосига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. "Қорасув пайпоқ тўқиш" АЖнинг Қорасув шаҳри, А.Темур кўчаси, 101 уйда жойлашган Ётоқхона биноси.
Танлов шартини энг юқори инвестиция киритиш шартини билан.

Бошланғич баҳоси 145 920 893 (ер майдонидан ташқари)

2. "Норин-Қорадарё" ИТБ қарашли Избоскан туманида жойлашган "Пойтўғ кичик ГЭС" бино ва иншоотлари.

Танлов шартини 150,0 млн. сўм миқдорда қўшимча инвестиция киритиш шартини билан.

Бошланғич баҳоси 68 474 953 (ер майдонидан ташқари)

3. Жалакудук туманидаги "Ёрқишлоқ" ОАЖ низом жамгармасидаги 25 фойз давлат акция пакети.

Танлов шартини 250,0 миң АҚШ доллари миқдорда қўшимча инвестиция киритиш шартини билан.

Бошланғич баҳоси 102 000 000 сўм.

Талабдорларнинг таклифлари билдирилган конвертларни очиб 2010 йил 16 февраль соат 14.00дан бошлаб Андижон шаҳри, Навоий шохкўчаси, 30 уйда ДМК Андижон вилояти ҳудудий бошқармаси, 104-хонасида бўлиб ўтади. Талабдорлардан аризаларни қабул қилиш савдо ўтказилишидан 3 (уч) соат олдин соат 11.00да тўхтатилади.

Ушбу кунда танлов савдоси бўлиб ўтмаган деб эътироф этилса такрорий танлов савдоси ва талабдорларнинг таклифлари билдирилган конвертларни очиб ҳафтанинг ҳар сешанба кунлари соат 14.00 дан бошлаб сотилгунга қадар ўтказилади.

11. 2010 йил 16 февраль соат 10.00дан бошлаб бошланғич баҳосининг охири бориши тартибидagi очиқ Аукцион савдосига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. "Ягона буржумчи хизмати" Инжинеринг Компаниyasi балансидаги Избоскан тумани, Пойтўғ шаҳрида жойлашган қурилиш тугалланмаган 24 хонадонли турар жой биноси.

Бошланғич баҳоси 62 403 181 (ер майдонидан ташқари)

2. Андижон вилояти. Жалакудук тумани халқ таълими бўлимига қарашли "Ёрқишлоқ" ш/х, Галаба кўчасида жойлашган 41-сонли мактабгача таълим муассасаси. **Бошланғич баҳоси 14 200 000 сўм.**

Талабдорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан 3 (уч) соат олдин тўхтатилади.

Ушбу кунда аукцион савдоси бўлиб ўтмаган деб эътироф этилса объектларнинг такрорий аукцион савдолари ҳафтанинг ҳар сешанба кунлари соат 10.00 дан бошлаб ўтказилади.

Танлов ва Аукцион савдоларида қатнашишни истганини билдирган талабдорлар закалат келишуви тузилганидан сўнг объект бошланғич баҳосининг 15 (ун беш) фойздан кам бўлмаган миқдорда "Respublika Mulk-Auksioni" ДК Андижон вилоят филиалининг ТИФ "Миллий банк" Андижон вилоят бўлимидаги 20210000404537599003, МФО 00074, СТИР 206761326 ҳисоб рақамига закалат пули тўлашлари шарт.

Қўшимча маълумот, танлов ҳужжатларини олиш ва аукцион савдосини ўтказиш манзили: 170100, Андижон шаҳри, Навоий шохкўчаси, 30 уй. Тел/факс:(8 374) 298-04-01 Email: info@mulk.uz

"Respublika Mulk-Auksioni" ДК Сурхондарё вилоят филиали очиқ Танлов ва Аукцион савдоларига таклиф этади

1. Қўшимча сармоя киритиш мажбуриятини олиш тартибидagi очиқ танлов савдосига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. Аму-Сурхон ИТХБга қарашли, Сарисие тумани, Сарисие шаҳарчаси, Дустлик маҳалласида жойлашган "Киселорост станцияси" биносининг 100 фойз давлат активи.

Бошланғич баҳоси 167 084 000 сўм.

2. Ангор тумани, "Дустлик" ҚФЙ, Чановид маҳалласида жойлашган 17-сонли "Шодлик" боғчаси

Бошланғич баҳоси 30 753 000 сўм.

Танлов шартини энг юқори сотиб олиш баҳосини таклиф этиш ва қисқа муддатда тўлаш, энг юқори инвестиция мажбуриятларини таклиф этиш ва қисқа муддатларда бажариш, бино иншоотларни бузмаслик, янги иш ўринларини яратиш.

Талабдорларнинг таклифлари билдирилган конвертларни очиб 2010 йил 16 февраль соат 11.00дан бошлаб Термиз шаҳри, Ф.Хўжаев кўчаси "Тадбиркорлар маркази" биноси, 2-қават мажлислар залида бўлиб ўтади. Талабдорлардан аризаларни қабул қилиш савдо ўтказилишидан 3 (уч) соат олдин тўхтатилади.

Ушбу кунда танлов савдоси бўлиб ўтмаган деб эътироф этилса, такрорий танлов савдоси ва талабдорларнинг таклифлари билдирилган конвертларни очиб 2010 йил 2, 16, 30 март кунлари соат 11.00 дан бошлаб ўтказилади.

11. 2010 йил 16 февраль кунини соат 11.00дан бошлаб шу кунини сотилмаган тақдирда 2, 16, 30 март кунлари соат 11.00 дан бошлаб бошланғич баҳоси охири бориши тартибидagi очиқ аукцион савдосига қуйидаги объектлар қўйилади:

1. Термиз шаҳри, Тараққиёт кўчаси, 13 уйда жойлашган Давлат фельдшерлик хизмати Термиз бўлиминига қарашли 2000 йилда и/ч "Дамас STD" русумли, давлат рақами 19 А1 795 бўлган автотранспорт воситаси.

Бошланғич баҳоси 3 000 000 сўм.

Қизилқум тумани худудидан қишлоқ хўжалигида фойдаланилмайдиган майдон ҳисобидан 600 м² бўлган ер майдонлари.

2. "Янги" ҚФЙ, Бўстон маҳалласи худудидан 22 донга ер майдони.

3. "Пахтакор" ҚФЙ, Охунбобоев маҳалласи худудидан 9 донга ер майдони.

4. "Бўстон" ҚФЙ, Гулистон маҳалласи худудидан 1 донга ер майдони.

Хар бир ер майдонининг **бошланғич баҳоси 100 000 сўм.**

Ушбу кунда аукцион савдоси бўлиб ўтмаган деб эътироф этилса, объектларнинг такрорий аукцион савдолари ҳафтанинг ҳар чоршанба кунлари соат 11.00 дан бошлаб ўтказилади.

Талабдорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан 3 (уч) соат олдин тўхтатилади.

Танлов ва Аукцион савдоларида қатнашишни истганини билдирган талабдорлар "Закалат пули тўғрисидаги келишув"ни имзолагандан сўнг мулк бошланғич баҳосининг 15 (ун беш) миқдорда "Respublika Mulk-Auksioni" ДК Сурхондарё вилоят филиалининг ОАТБ "Капитал банк" Термиз шаҳар филиали МФО 01032, ИНН 206761326, 20210000904537599017 ҳисоб рақамига закалат пулини тўлашлари шарт.

Қўшимча маълумот, танлов ҳужжатларини олиш ва аукцион савдосини ўтказиш манзили: Термиз шаҳри, Ф.Хўжаев кўчаси "Тадбиркорлар маркази" биноси, 2-қават 1 хона. Тел/факс:(8 376) 770-84-01, 224-05-02 Email: info@mulk.uz

Танлов савдоларида қатнашишни истган талабдорлар ўз сармоявий таклифлари ва қуйидаги ҳужжатлар 2 нусхада топи-

ширишлари шарт: танлов қатнашчисининг талабномаси, таъсис ҳужжатлари нусхалари (устав, таъсис шартномаси, гувоҳнома) хорижий сармоядорлар - ҳуқуқий шахслар учун Ўзбекистон Элчихонаси ёки улар вакили бўлган давлатнинг Ўзбекистондаги Элчихонаси тасдиқлаган таъсис ҳужжатлари нусхалари (нотариал тасдиқланган ҳолда); талабгорга хизмат кўрсатувчи банкининг (ёки халқаро аудиторлик хизматининг) маълумотномаси; танлов савдоси объектига талабгор таклиф этаётган сотиб олиш суммаси ва уларни тўлаш муддати, инвестиция мажбуриятларининг таклиф этилаётган суммаси, уларни тўлаш шакли, муддати ва шартлари аниқ кўрсатилган ҳолда икки нусхада конвертда маҳкамлашиб, муҳрлашиб тақдим этилиши лозим (объектни сотиб олиш ва сармоя киритиш баҳоси унинг бошланғич баҳосидан кам бўлмаслиги шарт); закалат пули тўланганини ҳақидаги тўлов ҳужжати нусхаси ва талабгорнинг реқвизитлари; жисмоний шахслардан паспорт нусхаси; ваколатли вакилнинг танловда қатнашиш учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, шахсини тасдиқлаган ҳужжат нусхаси илова қилинган ҳолда. Ҳужжатлар шахсан ваколатли вакил топишириши ёки почта хизмати орқали жўнатилиши шунингдек тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

"Respublika Mulk-Auksioni" ДК Сурхондарё вилоят филиали очиқ Аукцион савдоларига таклиф этади

2010 йил 10 февраль кунини соат 11.00дан бошлаб ушбу кунини сотилмай қолган тақдирда 24 февраль, 10, 24 март кунлари соат 11.00дан бошлаб бошланғич баҳоси охири бориши тартибидagi ўтказиладиган очиқ Аукцион савдосига қуйидаги объектлар қўйилади.

Ширин шаҳрида жойлашган 71355-сонли ҳарбий қисм кўмондонлигига қарашли автотранспорт воситалари

1. 1985 йилда и/ч "ЗИЛ-131 МТО-АТ", давлат белгиси 12 МХ 5081. **Бошланғич баҳоси 7 810 241 сўм.**

2. 1990 йилда и/ч "МАЗ-5549", давлат белгиси 12 МХ 5078. **Бошланғич баҳоси 7 920 245 сўм.**

3. Сирдарё вилоят Табиати муҳофаза қилиш кўмитасига қарашли 1995 йилда и/ч "УАЗ-31512", давлат белгиси 12 АС 599. **Бошланғич баҳоси 950 000 сўм.**

4. Гулистон шаҳрида жойлашган "Гулистон парранда" МЧЖ нинг 25 фойз давлат активи. **Бошланғич баҳоси 3 480 598 700 сўм.**

2010 йил 17 февраль кунини соат 11.00дан бошлаб ушбу кунини сотилмай қолган тақдирда 26 февраль, 10, 19 март кунлари соат 11.00дан бошлаб бошланғич баҳоси охири бориши тартибидagi ўтказиладиган очиқ Аукцион савдосига қуйидаги объектлар қўйилади.

Сайхунобод туманида жойлашган "Гулистон нефт база" УҚга қарашли автотранспорт воситалари:

1. 1996 йилда и/ч "ВАЗ-21061", давлат белгиси 12 АС 131. **Бошланғич баҳоси 3 060 000 сўм.**

2. 1996 йилда и/ч "ВАЗ-21061", давлат белгиси 12 АС 191. **Бошланғич баҳоси 3 060 000 сўм.**

3. 1995 йилда и/ч "УАЗ-452", давлат белгиси 12 АС 588. **Бошланғич баҳоси 4 340 000 сўм.**

Гулистон тумани худудидан якка тартибда уй-жой қуриш учун сатҳи 600 м² бўлган ер майдонлари:

1. "Олтин ўрда" ҚФЙ, Т.Азимов маҳалласидан 3 та ер майдони.

2. "Сохилобод" ҚФЙ худудидан 8 та ер майдони.

3. "Бешбулок" ҚФЙ худудидан 2 та ер майдони. Ҳар бир ер майдонининг **бошланғич баҳоси 73980 сўм.**

4. Ширин шаҳри, "А.Набиев" маҳалласи худудидан якка тартибда уй-жой қуриш учун сатҳи 600 м² бўлган 4 та ер майдони. Ҳар бир ер майдонининг **бошланғич баҳоси 72000 сўм.**

Бўвўт тумани худудидан якка тартибда уй-жой қуриш учун сатҳи 600 м² бўлган ер майдонлари:

5. "1-Бўвўт" ҚФЙ, Муқимий маҳалласидан 1 та ер майдони.

6. "1-Бўвўт" ҚФЙ, Пахтакор маҳалласидан 2 та ер майдони. Ҳар бир ер майдонининг **бошланғич баҳоси 90000 сўм.**

Аукцион савдосида иштирок этиш учун "Закалат пули тўғрисидаги келишув"ни имзолаб объект бошланғич баҳосининг 15 (ун беш) фойздан кам бўлмаган миқдорда "Respublika Mulk-Auksioni" ДК Сирдарё вилоят филиали-

нинг ДАТ "Асака банк" Гулистон филиалидаги МФО-00373, СТИР-206761326, 20210000904537599007 ҳисоб рақамига закалат пулини тўлаган талабдорлардан аризаларни қабул қилиш савдо бошланишидан 3(уч) соат олдин тўхтатилади.

Аукцион савдосини ўтказиш ва қўшимча маълумотларни олиш манзили: 120100, Гулистон шаҳри, III-маъраза, "Бизнес маркази" биноси, 2-қават, 10-11 хона. Тел/факс (8367) 221-04-01, 26-52-98. Email: info@mulk.uz

Аукцион савдоларида қатнашиш учун талабдорлар қуйидаги ҳужжатларни 2 нусхада топишириши керак: юридик шахслар давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳнома нусхасини, жисмоний шахслар паспорт нусхаси, закалат пули тўланганини ҳақида тўлов ҳужжати нусхаси, ваколатли шахс қатнаша, ўрнатилган тартибда расмийлаштирилган ишончнома.

Танлов ва Аукцион савдоси гулиблари савдо натижалари тўғрисидаги баённома имзоланган кундан бошлаб 20 кун муддат ичда сотушчи билан давлат активи олдиротди шартномасини имзолashi, тўланган закалат пули миқдори ўтказилган савдо натижалари тўғрисидаги баённомада қайд этилган сотиб олиш тўлови суммасининг 15 фойздан камми ташкил этиш, еттишмаётган суммани олдиротди шартномаси тузилгунга қадар сотувчининг ёки закалат шартномага мувофиқ савдолар ташкилотчиси банк ҳисоб рақамига тўлаши шарт.

"Республика Кўчмас мулк биржаси" ЁАЖ Хоразм вилояти филиали бошланғич баҳоси босқичма-босқич охири бориши тартибидagi ўтказиладиган очиқ Аукцион савдосига таклиф этади

РКМБ Хоразм вилоят филиали ва ДМК Хоразм вилоят ҳудудий бошқармаси билан ҳамкорликда 2010 йилнинг 18 февраль кунини соат 11.00да такроран ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига мерос қилиб қолдириб шартини билан умрбод эгаллик қилиш учун қуйидаги ер майдонлари очиқ аукцион савдосига қўйилмоқда: 1. Янгияриқ тумани маркази "Боёт" кўчаси худудидан жойлашган, юзаси 400 кв.метр бўлган №15 ер майдони. **Бошланғич баҳоси - 200 000 сўм.** 2. Богот туман Хўжалик қишлоғи Зарбдор маҳалласи худудидан жойлашган,

юзаси 600 кв.метр бўлган №25 ер майдони. **Бошланғич баҳоси - 150 000 сўм.** 3. Богот туман Хўжалик қишлоғи Майда миллат маҳалласи худудидан жойлашган, ҳар бирининг юзаси 600 кв.метр бўлган №11 ва 12 ер майдонлари. Ҳар бирининг **бошланғич баҳоси - 150 000 сўм.**

Шунингдек 2010 йилнинг 25 февраль кунини соат 11.00да такроран ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига қуйидаги ер майдонлари қўйилмоқда: Янгияриқ тумани маркази "Боёт" кўчаси худудидан жойлашган, ҳар бирининг юзаси 400 кв.метр бўлган №2,

3, 4, 5, 7, 8, 9, 30 ер майдонлари. Ҳар бирининг **бошланғич баҳоси - 200 000 сўм.** Юқоридagi ер майдонлари 2010 йил 18 ва 25 февраль кунларидаги аукцион савдосида сотилмаган тақдирда, сотилмаган ер майдонларини такрорий аукцион савдолари 2010 йил 4, 11, 18 ва 25 март кунлари бўлиб ўтишини олдиндан маълум қиламиз.

Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабдорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига уч кун қолганда тўхтатилади. Аукцион савдоларида қат-

нашиш учун талабдорлар савдо ташкилотчиси билан тузилган закалат келишува асосан, мулк бошланғич баҳосининг 100 фойздан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини, РКМБ ЁАЖ Хоразм вилояти филиалининг МФО: 00580, ИНН: 200933850, АТИБ "Ипотeka" банки "Тинчлик" филиалидаги 20210000700571452056 ҳисоб рақамига тўлашлари шарт. Аукцион ўтказиладиган манзил: Хоразм вилояти Урганч шаҳри И.Бойбеков кўчаси, 23-уй.

Тел: 8(362)226-43-64 www.rkmb.uz
Лицензия: DB 001 №000004.

Зарурат юзасидан қўш-нимникига кирдим-у, газнинг повуллагиб, кўнгилни беҳузур қилар даражада баланд қилиб ёқиб қўйилгани эътиборимни тортди.

— Уйни шунақа қилиб иситилмиш, — деди қўшним бепарвогина саволли қарашимга жавобан. — Электр тен қўйсам, ҳисоблагич бир-бир айланиб, бир дунё пул ёзди. Газ ҳар ҳолда арзон-да...

Кўз олдимга қорли, сирпанчиқ кунларда ўтин ташиб, қозонга олов ёқиб овқат пишираётган аёллар келди. Бу ёқда кимдир газни исроф қилиб ётибди-ю, улар кунлар ичиб, газ қувурларига "жон киришдан умидвор, ўчоқ билан тиллашяпти".

Айни ёз палласи эди. Дугонанинг касал ётган онасини кўриш учун қишлоққа бордик. Айвонга жой қилишди. Фотиҳа ўқилиб, ҳол-аҳвол сўраганимиздан сўнг атрофга разм солдим. Айвон бурчагидаги газ плитаси эътиборимни тортди: битта "қаноти" ёниб турибди. Устида на чойнак бор, на қозон. "Ўчиришни унутибди-да", деб ўйладим. Аммо буни қарангки, биз учун чой дамланганидан кейин ҳам плита ўчирилмади. "Нега ўчирилмаяпти?" — ҳайрон бўламан ўзимча. — Чойни дамаб бўлишди. Овқатга уннашаётгани йўқ, бу ёғи иссиқнинг зўридан ҳамма терга ботиб утирган бўлса... Қизиқ!?" Охири чидоладим.

— Опа, — дедим хонадон соҳибаси узатган чойни ола туриб. — Газ... ёниқ қолди...

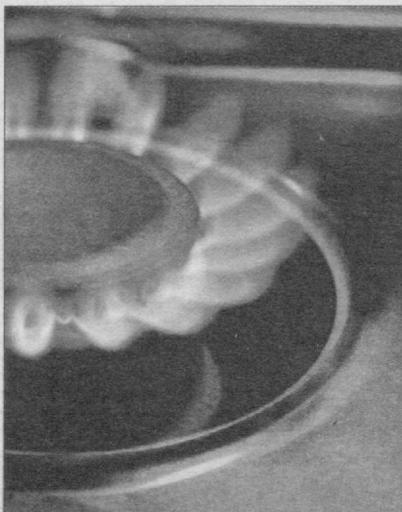
— Газми? — аёл негадир ўнғайсизланиб менга

эмас, эрига қаради. Шу пайтга қадар эмин-эркин гаплашиб ўтирган хонадон соҳибаси ҳам галати аҳволга тушди. Сўнг бу ҳолатдан чиқиб учун зўрма-зўраки ҳазил қилган бўлди:

— Э-э, бизнинг газ — мангу олов, кечаю кундуз ёниқ туради...

— Газ ҳисоблагич йўқ чоғи? Йўқса, тўловларини ўйлаб, тежаб-тергаб фойдаланган бўлардинглар...

Йўқ, мен

ган нарсаларнинг увולי бор, деб ўйлабман, ишонинг, бир бурда нон ёки овқатни увол қилмаймиш. Газнинг ҳам увולי борми? Шундоққина ер тагидан оқиб келиб турган бўлса?! — деса бўладими?! Унинг бу масалани шу қалар жўн тушунишдан, бу қалар соддалигидан лол бўлиб қолдим. У онласида еб-ичиладиган нарсаларнинг исроф бўлишига йўл қўймас экан-у...

Эҳти мол, ҳозир бу воқеани эслаш ноўрин-

ҳақ тўлашнинг афзалликларини бот-бот такрорлашмоқда. Ахир кимдир юқоридаги каби гугуртини "эканом" қилса-ю, кимдир фақат зарурат бўлганда газдан фойдаланса, нега энди бунинг учун бир хил ҳақ тўлашлари керак? Нега газ ўлчагичлар аввал талаб даражасида эди-ю, энди иш бермай қолди? Хўп, вақт ўтгани сайин уларнинг ҳолати эскириб, талабга жавоб бермай қолгандир. Шундай бўлгач, нега улар ўрнига янги, соз ўлчагичларни ўрнатиб ишларига киришлямапти? Ахир газ ўлчагичсиз бу неъмат бундан-да исроф бўлиб кетмасмикан?

Бир онахон ҳасрат қилиб қолди: — Ёлғиз ўзим яшасам, газга кўп ҳам ишим туша-

иктисодий самарасини беш-олти рақамли сонларда, ижтимоий-маънавий аҳамиятини беш-ўн та мақолаларда баён қилиб бўлмайдиغان ҳаётий ҳақиқат мужассам. Буни барча ҳамюртларимиз онгига қўйиш учун назаримда, ҳали қаттиқ ишлаш зарурга ўхшайди. Зеро, барча амаллар дастлаб онг-да шаклланиб, сўнг воқеликка кўчгани каби Ярат-нингнинг неъматини, халқнинг бойлигини тежаб ишлатиш ҳам, аввало шу-уримизда жонланмоғи керак. Онгли равишда жонланган ҳаракат эса, шубҳасиз, самара бергай!

Яна бир гап. Бобом раҳматли айтардилар: "Бир пайтлар дўкандан буханка нон олиб келиб, мол-ҳолга берар эдик. Телевизорда

АЛЛОҲ БЕРГАН НЕЪМАТ

мезонни хафа қилмоқчи эмасдим. Бу гап озгимдан беихтиёр чиқиб кетди. — Узингиз биласиз, — хонадон соҳибаси жиддийлашди. — Бир чакка гугурт 400-500 сўмга чиқди. Шунга... гугуртни «эканом» қилайлик деб...

Тавба! Бу қандай гапки, бир дона гугуртни тежаб учун газ соатлаб, ҳатто суткалаб ёниқ турса! — Бир кунда неча дона гугурт ёқишингиз мумкин? — ажабланган кўйи кизиксиндим.

— Энг қамаида бешта... Эрталаб, тушда, кейин... албатта, кечқурун... Орада овқат қилиш, дегандай...

— Шу беш дона гугурт чўни қанча тураркин?

— ... — Келинг, мен ҳисоблаб берай. Бир қўтиси, айтайлик, юз дона бўлса, қирқ сўм, ўн донаси тўрт сўм, беш донаси икки сўм... Қаранг, бир кунлик гугурт сарфингиз арзиманган пул бўляпти. Лекин эрталаб-кечгача беҳудлага ёқиб юборган газингиз неча сўм бўларкин? Бунисини билмадим...

Кўйиб-пишиб анчагина гапирдим. Исрофгарчилик гуноҳи азимлигини, Қурьони Каримда ҳам, Ҳадиси Шарифда ҳам шу ҳақда ёзилганини тушунтирдим. Сўхбатдошим диққат билан тинглади, сўнгра:

— Мен фақат ейиладидир.

Ахир, ёз ортда қолди, лекин "Уйимиз совуқ", деган баҳонада газ плитасининг икки ёки тўрт "ўчоғи"ни ҳам ёндириб қўяётган хонадонлар ҳозир ҳам камми? Наҳотки, улар исрофгарчилик гуноҳ эканини унутган бўлсалар?!

Масаланинг иккинчи томони ҳам бор. Кейинги йилларда аҳоли қатламининг табиий газдан фойдаланиш даражаси меъёрага нисбатан 1,5-2 баравар ортган. Савол туилади: хонадонлар газдан турли микдорда фойдаланганлари ҳолда газ назоратчилари ҳисоблагичларнинг носозлиги, талабга жавоб бермаётганини баҳона қилиб, одам сонига қараб

вермайди. Газ ўлчагич ўрнатганман. Назоратчи ҳар гал келганда: "Нега счётчик оз ёзган?" деб фогонимни оширади. Энди мен ҳам газингиз бир қанотини кеча-ю кундуз ёқиб қўйяпман. Счётчик ўлгур айланиб ётса ётсин, шубҳа-ғумондан узоқроқ бўлар эканман. "Ёлғизман, бир ўзим қанча газ ёқардим", десам ҳам қулоқ солишмайди. Бу, назоратчи деганларни бизга ўхшаганларни эгавлайвермай, газ ҳисоблагич ўрнатмай, пов-пов ёқиб ётганларга назорат ўрнатса бўлмайди-ми?

Бу ҳар бир инсонни ўйга толдирадиган саволлар замирида, билсангиз,

кўрсатишган, ўша кезлари шаҳар дўконидagi нонларнинг муддати ўтганларини зовурларга ташлаб, устидан экскаватор билан тупроқ тортишган. Ҳали увולי тутмасайди..."

Кейинроқ шундай ҳам бўлди. Дўконлардан нон топиб бўлмай қолди. Унни навбат билан килолаб сотиб олиб ҳам юрдик. Шукрки, барчаси ортда қолди. Бутун ур. нон танқислиги йўқ. Демокчи бўланми, табиий бойликлари-миздан бу қадар кўр-кўрона фойдаланаверсак, эртага увולי тугиб қолмасмикан?! Ана ўшандан Ярат-нингнинг ўзи асрасин!..

Нилуфар НИЁЗОВА, журналист

ОБУНА — 2010

Хурматли газетхон!

Жамиятимизда ҳуқуқий маданиятни янада юксалтириш бугун олдимизда турган устувор вазифалардан эканлиги маълум. Бу жараён барча ҳуқуқий наирлар қатори "HUQUQ" газетаси зиммасига ҳам масъулиятли вазифалар юклатмоқда.

Шу маънода, "HUQUQ" газетаси ҳуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этишининг ҳуқуқий асослари, ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий ислохотларнинг мазмун-моҳияти, самарасини кенг тарғиб қилиш билан бир вақтда жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг ҳар қандай кўринишига қарши жамоатчилик фикрини уйғотишни мақсад қилиб олган.

Суд-ҳуқуқ ислохотлари, прокуратура фаолияти, жиноят ва жазо, инсон ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоясида оид энг сарқ, таҳлилий мақолалар газетхонлар эътиборига ҳавола этиб келинмоқда. Шунингдек, тахририятимизга йўланган ҳеч бир хат, ҳеч бир мурожаат эътиборсиз қолмайди.

2010 йилда ҳам "HUQUQ" газетаси Сизнинг энг яқин ҳамкорингиз бўлиб қолади.

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА!

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокурори катта ёрдамчиси Фарҳод Омоновга онаси

Шаҳрибону аянинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси жамоаси Андижон Ҳарбий прокуратураси терговчиси Жаҳонгир Ашуровга онаси

Робия аянинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Сурхондарё вилоят прокуратураси жамоаси вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси Фарҳод Курбановга отаси

БАХТИЁР отанинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Huquq

юрidik gazeta
Ta'sischi:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir MAKSUMOV
Tahrir hay'ati:
Yusupboy G'OIPOV,
Bahreddin VALIYEV, Baxtiyor NAZAROV (Bosh muharrir o'rinbosari),
Svetlana ORTIQOVA, Tohir MALIK

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.
Telefon: 233-98-40,
233-10-53.
Faks: 233-64-85, 233-10-53.
E-mail: info@huquq-gazeta.uz

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va suratlar egalarga qaytarilmaydi. Mualliflarning fikrlari tahririyat fikridan farqlanishi mumkin. Nashrimizdan ko'chirib bosilganda «HUQUQ» dan olinganligi ko'rsatilishi shart. Tijorat ahamiyatiga molik materiallar ** belgisi ostida chop etiladi.

Buyurtma J-8791. 23 772 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.
Sahifalovchi-dizayner: S. BOBOJONOV
Navbatchi muharrir: D. XALILOV
Musahhah: A. MUSTAFOYEVA
Navbatchi: O. DEHOONOV

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.
Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta «O'zbekiston» nashriyat matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxonaga manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoi ko'chasi, 30-uy.
Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00. Topshirishi: 22.30 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida nashr ko'rsatkichi - 231
ISSN 2010-7617